



HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

Ruralia-instituutti



Jatkuuko yrittäminen?

Kartoitus Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus
Dynamon asiakkaiden yrittämisestä



Kaipainen Riitta

Raportteja 45



Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013



Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Jatkuuko yrittäminen?

Kartoitus Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus Dynamon
asiakkaiden yritystoiminnasta

Riitta Kaipainen

Julkaisija Helsingin yliopisto
Ruralia-instituutti
Lönrotinkatu 7
50100 MIKKELI
puh. 015 20 231
telekopio 015 2023 300
www.helsinki.fi/ruralia

ISBN 978-952-10-5406-8
ISSN 1796-0622

ISBN 978-952-10-5407-5 (pdf)
ISSN 1796-0630 (pdf)

Esipuhe

Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus Dynamo ry. on toiminut vuodesta 2001 lähtien. Sen toimesta on perustettu n. 750 uutta yritystä ja luotu liki 900 uutta työpaikkaa (tieto 30.6.2009). Dynamon toiminta on ollut seudun kannalta myönteistä ja merkittävää.

Uusyrityskeskus Dynamon hallitus päätti syksyllä 2008 selvittää, mitä vuosina 2002–2006 perustetuille yrityksille ja yrittäjille kuuluu.

Selvityksen on laatinut ja nyt julkaistavan raportin kirjoittanut YTM Riitta Kaipainen. Tutkijan tukena toimi ryhmä Ruralia-instituutin asiantuntijoita: tutkimusjohtaja, HT Torsti Hyyryläinen, tutkimusjohtaja, professori Tapani Köppä, kehittämisspäälikkö FM Manu Rantanen ja Uusyrityskeskus Dynamon toimitusjohtaja, projektipäälikkö Pekka Teittinen. Tutkimusavustajina toimivat Saila Ukkonen, Sirpa Hämäläinen, Mirja Marttinen ja Raija Alatalo, kaikki Ruralia-instituutin henkilöstöä.

Ruralia-instituutin puolesta kiitän tutkijaa perusteellisesta työstä, asiantuntijaryhmää hyvästä tuesta ja haastattelijoita ahkeruudesta.

Tutkimus kuuluu osana Etelä-Savon TE-keskuksen Euroopan unionin sosiaalirahastosta rahoittamaan ja Ruralia-instituutin toteuttamaan Kohti yrittäjyysyhteiskuntaa -hankkeeseen, joka on samalla Uusyrityskeskus Dynamon päärahoittaja. Tutkimuksen tulokset palvelevat Dynamon toiminnan edelleen kehittämistä. Uskon, että nyt julkaistava raportti sisältää hyödyllistä tietoa kaikille yritystoiminnan kehittäjille.

Mikkelissä 14.8.2009

Pirjo Siiskonen
johtaja, professori

Sisällys

1 Johdanto	5
2 Kartoituksen tarkoitus, menetelmät ja aineisto	6
3 Yrittäjien ja käynnistetyn yritystoiminnan taustat	8
3.1 Yritystoiminnan aloitusvuosi	8
3.2 Haastateltujen sukupuoli	8
3.3 Haastateltujen ikä yrityksen perustamishetkellä	9
3.4 Yrittäjäksi ryhtymisen tärkein syy	10
3.5 Yritystoiminnan aloitustapa	11
3.6 Yritysmuoto	11
3.7 Perustettujen yritysten toimialat	12
3.8 Yritystoiminnan päätoimisuus/sivutoimisuus aloittaessa	13
4 Yrittäjien ja yritystoiminnan tilanne haastatteluhetkellä	14
4.1 Yrittäjänä jatkaminen	14
4.2 Yritystoiminnan jatkajat	14
4.2.1 Aloitetun yritystoiminnan jatkuminen	14
4.2.2 Yritystoiminnan kesto jatkaneilla	15
4.2.3 Viimeisin liikevaihto	15
4.2.4 Arvio liikevaihdon kehityksestä lähitulevaisuudessa	16
4.2.5 Yritysten työllistävyys ja koko työpaikkojen mukaan	16
4.2.6 Arvio työpaikkojen määrän kehityksestä lähitulevaisuudessa	18
4.2.7 Tyytyväisyys yrityksen kannattavuuteen ja yritystoiminnasta saatavaan toimeentuloon	19
4.2.8 Pahimmat voitettavat ongelmat	20
4.2.9 Arvio yritystoiminnan tilanteesta viiden vuoden tähtäimellä	21
4.3 Yritystoiminnasta luopuneet	22
4.3.1 Yritystoiminnan kesto luopuneilla	22
4.3.2 Yritystoiminnasta luopumistapa	22
4.3.3 Tärkein syy yritystoiminnasta luopumiseen	23
4.3.4 Yritystoiminnasta luopuneiden pääasiallinen toiminta haastatteluhetkellä	24
4.3.5 Arvio paluusta yrittäjäksi	25
4.4 Tuki- ja neuvontapalvelujen käyttö ja näkemyksiä yrityspalvelujen kehittämisestä	26
4.4.1 Tuki- ja neuvontapalvelujen käyttö	26
4.4.2 Tuki- ja neuvontapalvelujen kehittämisehdotukset	28
5 Yhteenveto ja tulokset	30

Lähteet

1 Johdanto

Uusyrityskeskustoiminta lähti liikkeelle Englannin Liverpoolista vuonna 1979, kun uusia yrittäjiä ryhdyttiin tukemaan erityisten Enterprise Agency –neuvontapisteiden välityksellä. Sieltä Jobs and Society -ajatus levisi nopeasti ympäri Eurooppaa. Suomen vanhin ja ensimmäinen uusyrityskeskus aloitti toimintansa Raumalla vuonna 1989. (Suomen Uusyrityskeskukset ry 2009a). Suomen Uusyrityskeskukset viettävät 20-vuotisjuhlia vuonna 2009.

Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus ry perustettiin vuonna 2000. Se aloitti toimintansa vuonna 2001 ja nimikilpailun tuloksena nimeksi tuli Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus ry Dynamo. Toiminnan on mahdollistanut Etelä-Savon TE-keskuksen Euroopan sosiaalirahaston hanke-rahoitus. Hankehallinnoijana on toiminut Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti.

Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus Dynamo kuuluu valtakunnalliseen uusyrityskeskusten verkostoon. Kahdenkymmenen vuoden aikana Suomen Uusyrityskeskukset ry (Suomen Jobs and Society ry 31.5.2008 saakka) on rakentanut laajan valtakunnallisen neuvontaverkoston. Vuonna 2009 siihen kuuluu 31 uusyrityskeskusta, joilla on yli 80 neuvontapistettä. Uusyrityskeskusten avustamana Suomeen on tänä aikana perustettu 72 000 yritystä. Verkoston taustatukena toimii 1300 asiantuntijaa sekä yli 1000 yritystä ja 270 yhteisöä. Verkosto työllistää 134 toimihenkilöä. (Suomen Uusyrityskeskukset ry 2009b).

Uusyrityskeskustoiminnan tavoitteena on yhdistää yksityisen ja julkisen sektorin asiantuntemus verkostoksi ja antaa maksutonta neuvontaa yritystoimintaa suunnitteleville ja jo toimiville, nuorille yrityksille. Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus Dynamo ja sen asiantuntijaverkosto auttavat yritystoimintaa aloittavia muun muassa yritysideoarvioinnissa, liikeidean kehittämisessä, liiketoimintasuunnitelman laadinnassa, kannattavuuslaskelmien teossa, rahoitusmahdollisuuksien selvittämisessä, yritysmuodon valinnassa sekä lupa- ja ilmoitusasioiden selvittämisessä. Vuoden 2008 loppuun mennessä se on auttanut alkuun 685 uutta yritystä ja luonut Etelä-Savon alueelle yli 800 uutta työpaikkaa.

Taulukko 1. Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus Dynamon avainlukuja v. 2001–2008.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	yhteensä
Uudet asiakkaat	101	214	213	208	212	247	253	209	1 657
Perustetut yritykset	29	50	55	87	111	114	117	122	685
Syntyneet työpaikat	32	68	76	111	137	139	122	144	829
Koulutus-ym. tilaisuudet hlöä	261	656	771	693	751	910	874	472	5 388

Lähde: Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus Dynamo/Helsingin yliopisto, Ruralia-instituutti

Seurantakartoituksen tekeminen Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus Dynamon asiakasyrityksistä tuli esille sen hallituksen/ohjausryhmän kokouksessa syksyllä 2008. Loppuvuodesta 2008 päätettiin toteuttaa kartoitus, josta saatavia tuloksia hyödynnettäisiin yrityspalvelutoiminnan kehittämisessä. Kartoitus on osa Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus toimintaa.

2 Kartoituksen tarkoitus, menetelmät ja aineisto

Kartoituksen tarkoituksena oli selvittää Uusyrityskeskus Dynamon asiakkaina olleiden ja yrityksen perustaneiden yritystoiminnan jatkuvuutta ja yritystoiminnasta luopumista. Tavoitteena oli samalla saada tietoa, kuinka yrityspalvelutoimintaa tulisi kehittää.

Kartoituksen aineisto koostuu Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus Dynamon asiakkaiden haastatteluista. Aineistoa täydennettiin Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus Dynamon asiakashallintarekisterin tiedoilla. Sieltä poimittiin aloitusvuosi, jolloin kunkin haastateltu oli käynnistänyt yritystoiminnan, koska haastateltavat eivät välttämättä sitä muistaisi. Näin pyrittiin lisäämään yritystoiminnan kestoa koskevien tietojen luotettavuutta.

Kartoituksen kohdejoukoksi valittiin vuosina 2002–2006 yritystoiminnan aloittaneet henkilöt, jotka olivat saaneet tähän Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus Dynamon apua. Kartoituksen ulkopuolelle jätettiin kaikki asiakkaat, jotka eivät olleet ryhtyneet yritystoimintaan. Samoin rajattiin pois vuosina 2001, 2007 ja 2008 yritystoiminnan aloittaneet asiakkaat. Vuonna 2001 Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus toiminta oli vasta alkuvaiheissaan ja yritystoiminnan aloittaneita asiakkaita oli vähän. Vuosina 2007–08 perustetuilla yrityksillä ja niiden yrittäjillä oli puolestaan takanaan hyvin lyhyt historia seurantaan ajatellen. Lisäksi vuonna 2008 uusyrityskeskustoimintaa laajennettiin Mikkelin seudulla panostamalla uuden yritystoiminnan ”neuvolatoimintaan”. Siinä kontaktoidaan systemaattisesti 0–2-vuotiaat yritykset, analysoidaan niiden tilanne ja tarvittaessa ne saatetaan erilaisten kehittämistoimenpiteiden piiriin. Näin ollen Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus Dynamo oli samanaikaisesti muutoinkin yhteydessä vuosina 2007–08 perustettuihin yrityksiin.

Yrittäjille ja yrityksiin kohdistetuissa kyselyissä vastausprosentit jäivät tavallisesti alhaisiksi. Siksi kartoitus päätettiin suorittaa puhelinhaastatteluilla. Tällä myös pyrittiin välttymään siltä, että tietoja saataisiin pelkästään parhaiten menestyneiltä yrityksiltä. Haastattelua varten laadittiin strukturoitu haastattelulomake. Haastattelut tehtiin tammi-huhtikuussa 2009.

Kartoitus kohdistettiin kaikkiin vuosina 2002–2006 yritystoiminnan aloittaneisiin asiakkaisiin. Tilastoinnin mukaan vuosina Mikkelin vuosina 2002–06 Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus Dynamon avustamana perustettiin 417 yritystä. Tästä joukosta poistettiin Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus Dynamon asiakastuntemuksen perusteella 31 henkilöä, joiden tiedettiin olevan eläkkeellä, edesmenneitä tai pitkäaikaisia yrittäjiä, jotka olivat käynnistäneet uutta yritystoimintaa entisen rinnalle jne.

Kartoituksen kohdejoukoksi muodostui 386 henkilöä. Yhteyttä otettaessa ilmeni, että heistä 31:llä ei ollut ajantasaisia yhteystietoja. Niitä yritettiin selvittää väestötietojärjestelmästä mutta ilman tuloksia. Lisäksi 81 henkilöä ei tavoitettu kolmella soittokerralla.

Kartoituksella tavoitettiin kaikkiaan 274 henkilöä. Haastattelupyyntöihin suhtauduttiin hyvin positiivisesti. Kartoituksessa haastateltiin kaikkiaan 228 henkilöä. Tavoitetuista henkilöistä 17 % ei halunnut antaa haastattelua. Haastateltujen määrä oli 55 % kaikista vuosina 2002–2006 yritystoiminnan aloittaneista (417) ja 59 % kohdejoukosta (386).

Taulukko 2. Kartoituksen kohdejoukko ja haastatellut.

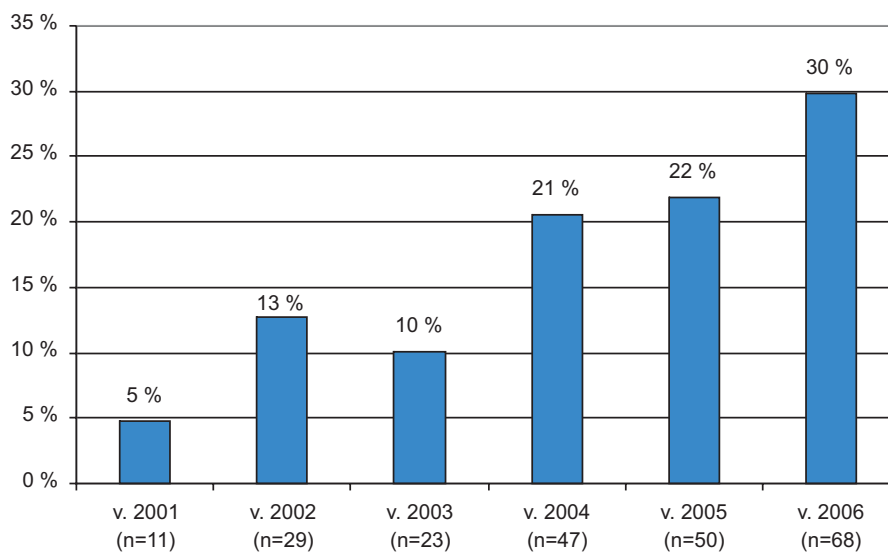
		% perustetuista yrityksistä	% yhteys- tiedoista
Perustettujen yritysten määrä 2002-2006 *)	417	100 %	
Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus Dynamosta saadut yhteystiedot	386	93 %	100 %
• Ei löytynyt ajantasaisia yhteystietoja	31	7 %	8 %
• Ei tavoitettu kolmella soitolla	81	19 %	21 %
Tavoitetut henkilöt	274	66 %	71 %
• Ei halunnut antaa haastattelua	46	11 %	12 %
Haastatellut	228	55 %	59 %

*) Lähde: Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus Dynamo/Helsingin yliopisto, Ruralia-instituutti

3 Yrittäjien ja käynnistetyn yritystoiminnan taustat

3.1 Yritystoiminnan aloitusvuosi

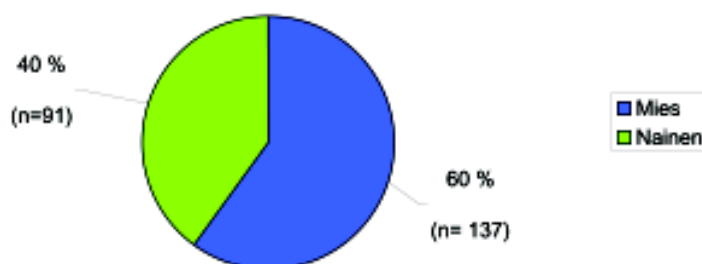
Tieto haastateltujen yritystoiminnan aloitusvuodesta saatiin Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus Dynamolta sen asiakashallintajärjestelmästä. Pääosa (73 %) haastatelluista oli aloittanut yritystoiminnan vuosina 2004–2006. Haastattelut koskivat siis pääasiassa 3–5 vuotta sitten käynnistettyä yritystoimintaa. Kartoituksen kuluessa ilmeni, että haastateltujen joukossa oli myös 5 % vuonna 2001 yritystoiminnan käynnistäneitä, vaikka vuonna 2001 aloittaneet oli alun perin rajattu aineiston ulkopuolelle.



Kuva 1. Yritystoiminnan aloitusvuosi. Lähde: Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus Dynamo.

3.2 Haastateltujen sukupuoli

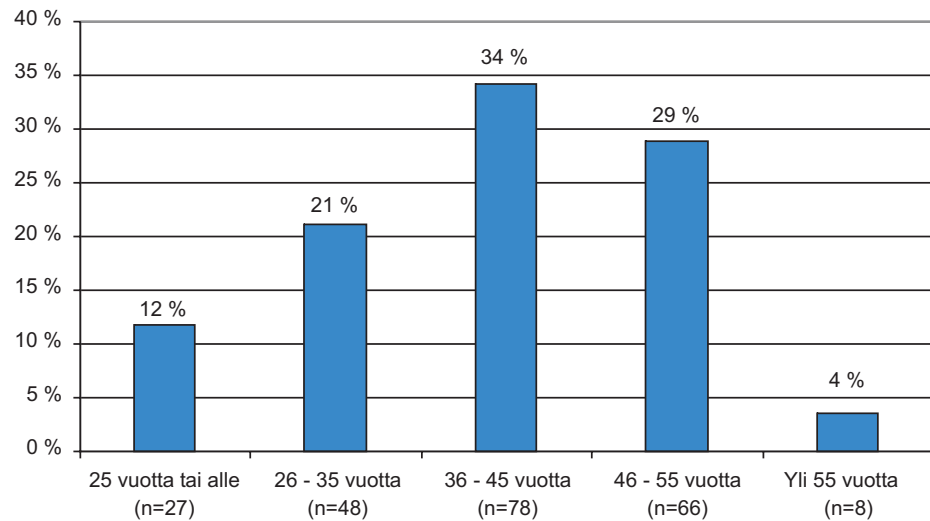
Haastatelluista yritystoiminnan aloittajista 60 % oli miehiä ja 40 % naisia. Kartoituksen koko kohdejoukko (n=386) oli vielä hieman naisvaltaisempi (44 %). Naisia näyttää siis olevan Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus Dynamon asiakkaissa enemmän kuin heitä on yrittäjien keskuudessa Suomessa keskimäärin.



Kuva 2. Haastateltujen sukupuoli.

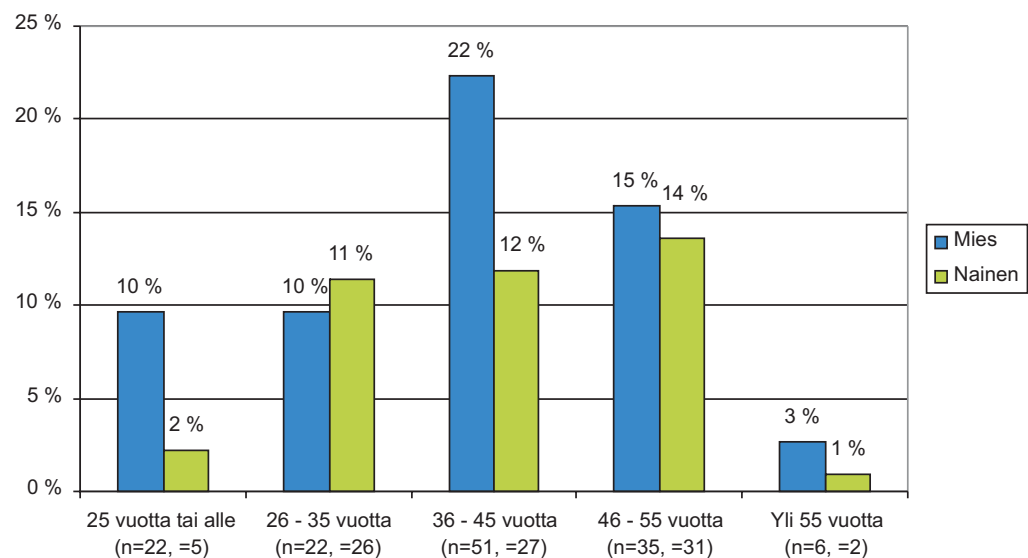
3.3 Haastateltujen ikä yrityksen perustamishetkellä

Haastatellut olivat keskimäärin 40-vuotiaita aloittaessaan yritystoiminnan. Nuorin yrityksen perustaja oli ollut 18-vuotias ja vanhin 63-vuotias. Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus Dynamon asiakastuntemuksen perusteella yritystoimintaa suunnittelevilla ei yleensä ollut aikaisempaa yrittäjäkokemusta. Tässä aineistossa on muutama henkilö, joiden tiedettiin jo olevan yrittäjiä uutta yritystoimintaa käynnistäessään.



Kuva 3. Haastateltujen ikä yrityksen perustamishetkellä.

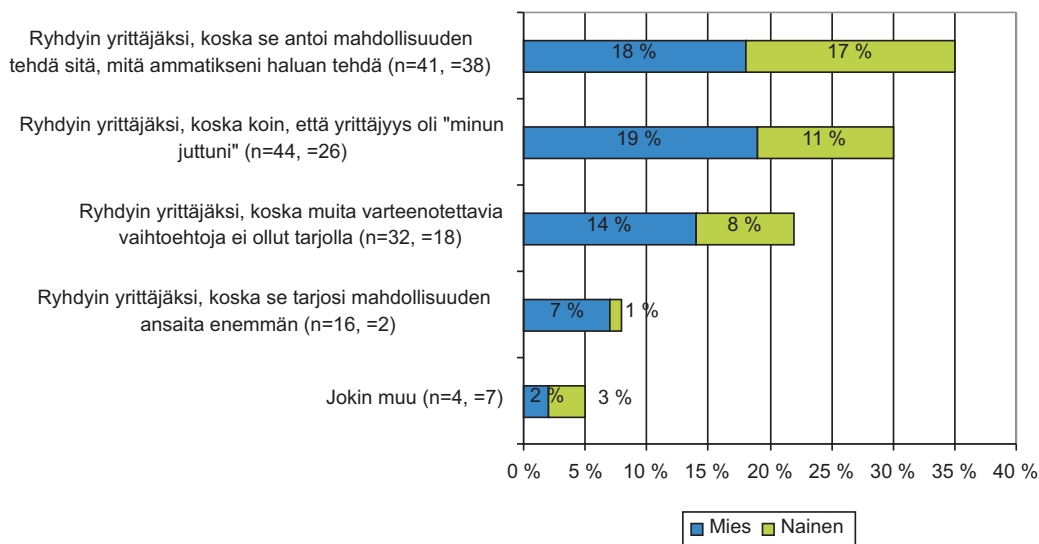
Miehet olivat käynnistäneet yritystoiminnan hieman nuorempina. Miesten keski-ikä aloitusvaiheessa oli 39 vuotta ja naisilla vastaavasti 41 vuotta.



Kuva 4. Haastateltujen ikä yrityksen perustamishetkellä sukupuolen mukaan.

3.4 Yrittäjäksi ryhtymisen tärkein syy

Kun haastateltuja pyydettiin nimeämään yrittäjäksi ryhtymisen tärkein syy annetuista vaihtoehtoista, yleisimmäksi (35 %) osoittautui yrittäjyys keinona harjoittaa itselle mieleistä toimintaa ammattina. Noin kolmasosa (32 %) oli niitä henkilöitä, joilla motiivina oli kiinnostus yrittäjän uraan sinällään. Muiden vartenotettavien vaihtoehtojen puuttuessa yrittäjäksi oli ryhtynyt runsas viidennes (22 %) haastatelluista. Yrittäjyyden tarjoamat ansaintamahdollisuudet sen sijaan olivat harvimmin pontimena. Haastatteluissa pieni joukko (5 %) ilmoitti, että ei kokenut minkään edellä mainitun syyn kuvaavan yritystoiminnan käynnistämisen motiivia ja antoivat jonkin muun selityksen yrittäjäksi ryhtymiselle. Yleisintä tässä joukossa oli, että yritystoiminnan käynnistämisen syyn taustalla oli tilaisuuden ja mahdollisuuden tarjoutuminen joko havaitun kysynnän tai esimerkiksi yritysoston kautta.

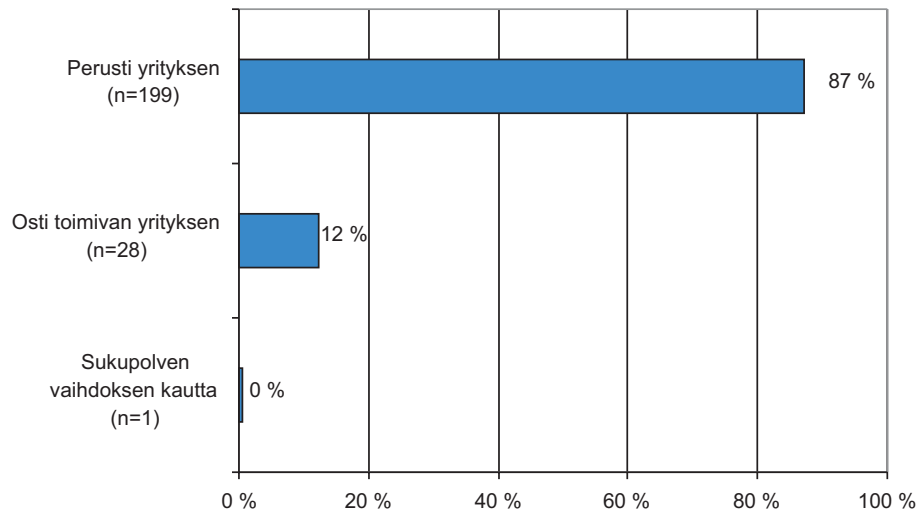


Kuva 5. Yrittäjäksi ryhtymisen tärkein syy.

Naiset poikkesivat miehistä siinä, että mieleisen toiminnan harjoittaminen yrittäjänä korostuu (naiset 42 % miehet 30 %) ja ansaintamahdollisuuksilla puolestaan ei ollut juuri merkitystä (miehet 12 %, naiset 2 %). Myös pää- ja sivutoimisesti aloittaneiden välillä oli jossain määrin eroja. Sivutoimisilla korostuivat motiiveina mieluisan toiminnan toteuttaminen yrittäjyyden kautta sekä ansaintamahdollisuudet. Vastaavasti heillä pakko ja yrittäjän uran kiinnostavuus saivat vähemmän mainintoja.

3.5 Yritystoiminnan aloitustapa

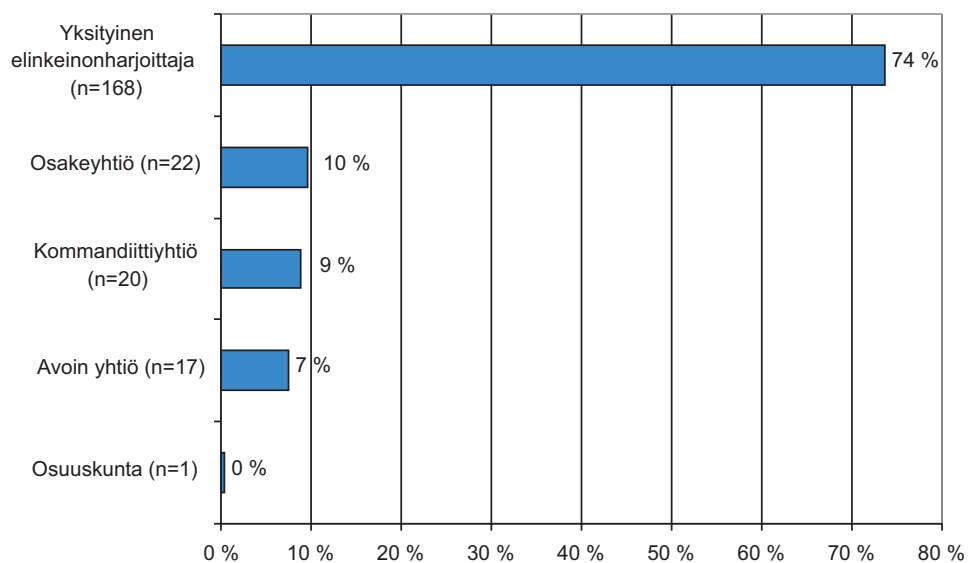
Yritystoiminnan aloittaneet perustivat pääasiassa (87 %) itse uuden yrityksen. Haastatelluista 12 % aloitti yritystoiminnan ostimalla toimivan yrityksen. Joukossa oli vain yksi haastateltu, joka oli aloittanut yritystoiminnan sukupolvenvaihdoksen kautta.



Kuva 6. Yritystoiminnan aloitustapa.

3.6 Yritysmuoto

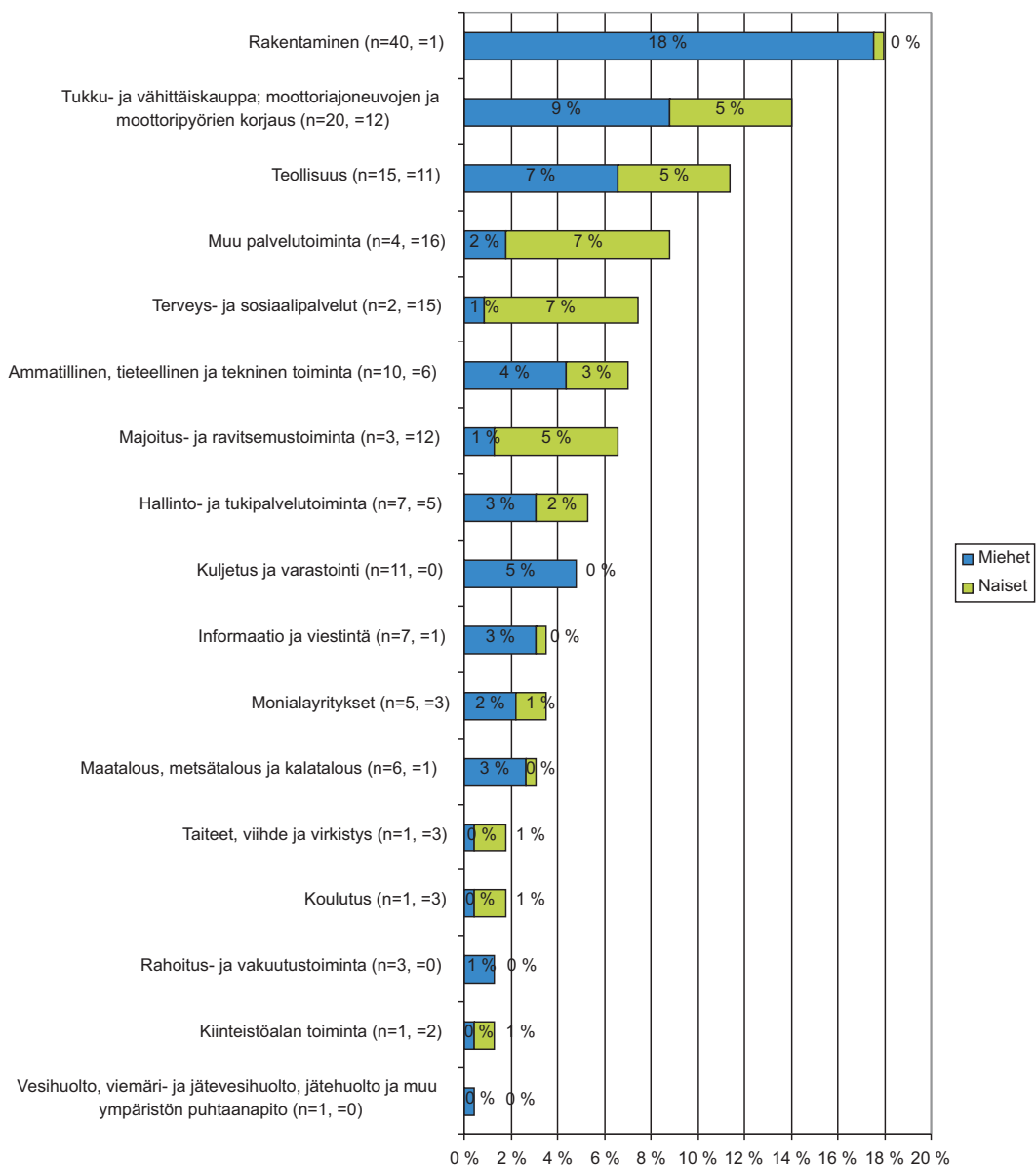
Yritystoimintaa ryhdyttiin harjoittamaan pääasiassa 74 % yksityisenä elinkeinonharjoittajana. Henkilöyhtiöitä (avoimia ja kommandiittiyhtiöitä) oli 16 % ja osakeyhtiöitä 7 %. Vain yhdessä tapauksessa yritystoimintaa harjoitettiin osuuskuntamuotoisesti.



Kuva 7. Yritysmuoto.

3.7 Perustettujen yritysten toimialat

Eniten yrityksiä on perustettu rakennusallalle, johon kuuluu vajaa viidennes (18 %) aloitetusta yritystoiminnasta. Yritykset tarjoavat lähinnä erilaisia talonrakentamiseen ja remontointiin liittyviä palveluja. Tämä toimiala on lähes täysin miesvaltainen. Toiseksi eniten (14 %) yritystoimintaa on aloitettu tukku- ja vähittäiskaupan sekä moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjauksen toimialalla. Nämä yritykset ovat pääasiassa erilaisia kauppaliikkeitä ja loput korjaamoja. Kolmanneksi yleisintä (12 %) on ollut teollisuuden alan yrityksen perustaminen. Tällä toimialalla on yrityksiä aina käsityötuotteiden valmistajista metallialan yrityksiin.



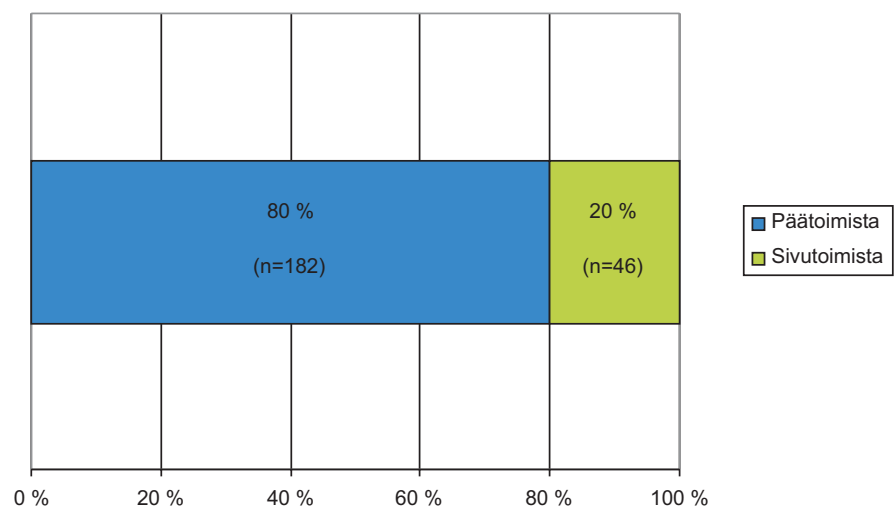
Kuva 8. Perustettujen yritysten toimialat TOL 2008.

Noin joka kymmenes yritys on enää perustettu seuraavaksi yleisimmille toimialoille: muuhun palvelutoimintaan (9 %) ja sosiaali- ja terveystalvueluihin (8 %). Muu palvelutoiminta on hyvin naisvaltainen, ja siihen kuuluvat yritykset tarjoavat lähinnä kauneudenhoitopalveluja. Terveys-, hoito- ja hoivapalveluja tarjoavat yritykset ovat myös lähes tulkoon kaikki naisten yrityksiä.

Vaikka perustettujen yritysten toimialakirjo on laaja, niistä lähes puolet (44 %) kuuluu edellä mainituille kolmelle yleisimmälle toimialalle ja lähes kaksi kolmesta (61 %) viidelle yleisimmälle toimialalle.

3.8 Yritystoiminnan päätoimisuus/sivutoimisuus aloittaessa

Yritystoiminnan käynnistäneistä 80 % ryhtyi päätoimiseksi yrittäjiksi ja 20 % sivutoimiseksi. Saattaisi olettaa, että naiset aloittavat useammin sivutoimisina yrittäjinä, mutta tässä aineistossa sukupuolten välillä ei näyttänyt olevan eroa.

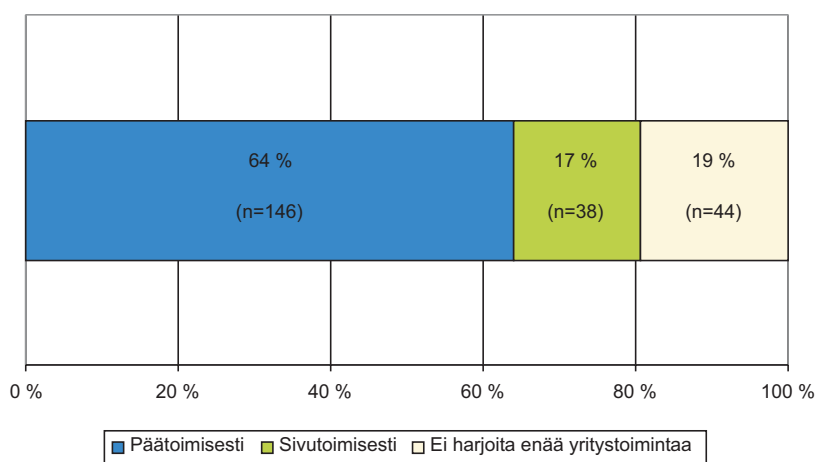


Kuva 9. Yritystoiminnan pää/sivutoimisuus aloitettaessa.

4 Yrittäjien ja yritystoiminnan tilanne haastatteluhetkellä

4.1 Yrittäjänä jatkaminen

Haastatelluista 228 henkilöstä 81 % (184 henkilöä) toimii edelleen yrittäjänä. Yritystoiminnan oli lopettanut tai keskeyttänyt 19 % haastatelluista. Jatkajista yritystoimintaa harjoitti haastatteluhetkellä päätoimisesti 79 % ja sivutoimisesti 21 %. Pienellä osalla (6 %) päätoiminen yrittäjyys oli muuttunut sivutoimiseksi ja päinvastoin (4 %). Päätoimisena alkanut vastaavasti sivutoimisena. Yritystoiminnasta luopuneista enemmistö (73 %) oli aloittanut kokopäiväyrittäjänä.

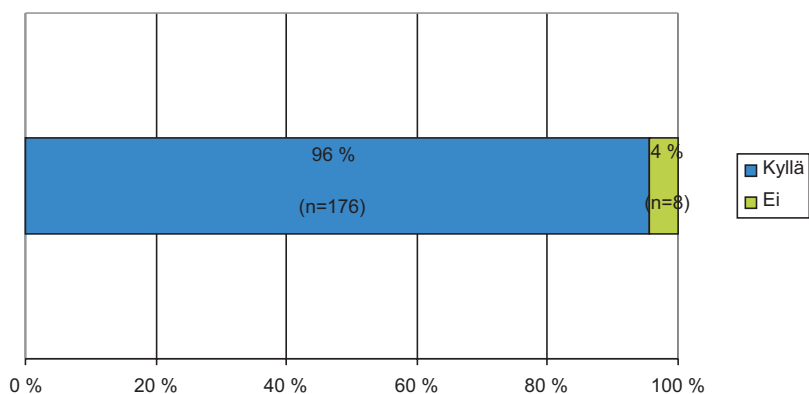


Kuva 10. Yrittäjänä jatkaminen.

4.2 Yritystoiminnan jatkajat

4.2.1 Aloitetun yritystoiminnan jatkuminen

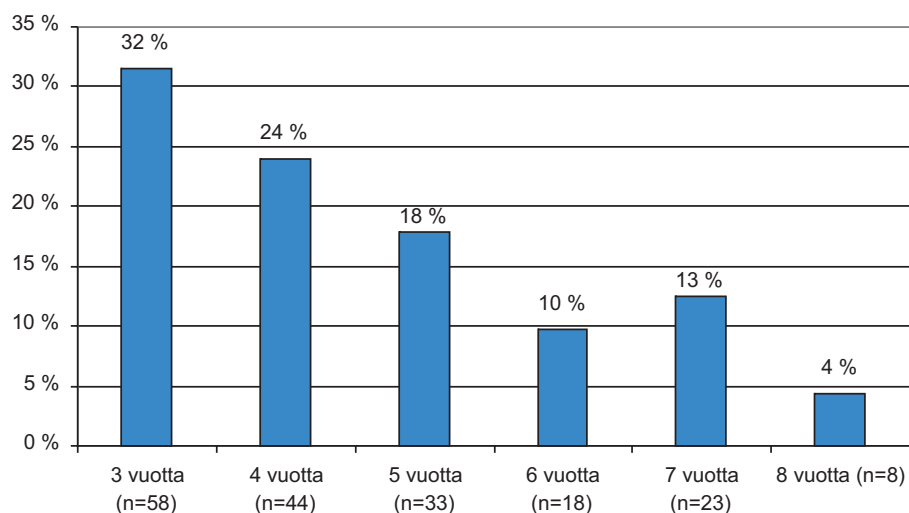
Lähes kaikki edelleen yrittäjinä toimivat harjoittavat samaa yritystoimintaa kuin aloittaessaan. Vain muutamat henkilöt (4 %) toimivat yrittäjinä toisella alalla.



Kuva 11. Harjoittaako samaa yritystoimintaa kuin aloittaessa.

4.2.2 Yritystoiminnan kesto jatkaneilla

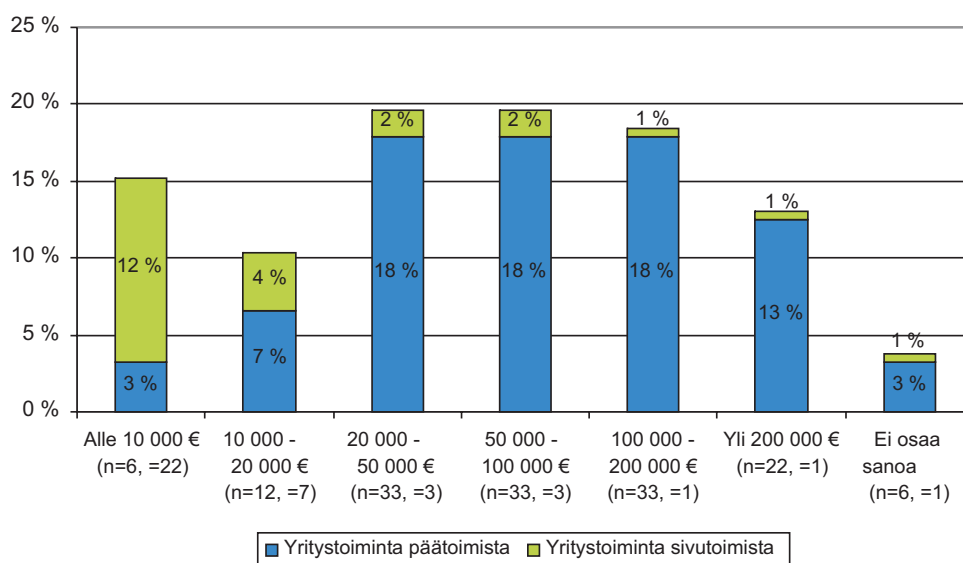
Yritystoimintaa jatkavien haastateltujen yritystoiminta oli jatkunut keskimäärin 5 vuotta (4,6 vuotta). Pisimmillään yritystoimintaa oli harjoitettu 8 vuotta. Kartoituksen ulkopuolellehan oli rajattu nuorimmat yritykset. Aineisto kuvaa lähinnä 3–5 vuoden ikäistä yritystoimintaa, koska pääosa (74 %) yrityksistä oli toiminut sen ajan.



Kuva 12. Yritystoiminnan kesto jatkaneilla.

4.2.3 Viimeisin liikevaihto

Aloitettun yritystoiminnan liikevaihto oli haastatteluhetkellä yleisimmin (66 %) 100 000 euroa tai sen alle. Pienimmät liikevaihdot selittyvät yritystoiminnan sivutoimisuudella. Tyypillisimmillään liikevaihdot kuuluivat luokkaan 20 000–50 000 euroa (20 %), 50 000–100 000 euroa (20 %) tai 100 000–200 000 euroa (19 %).

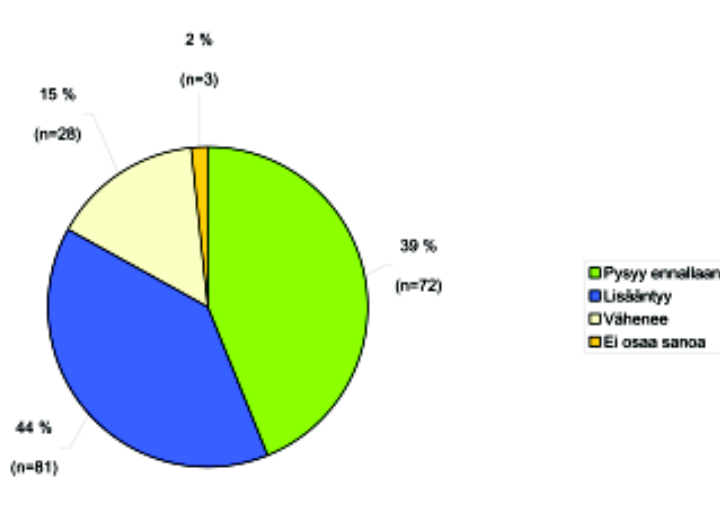


Kuva 13. Viimeisin liikevaihto.

Liikevaihdoltaan suurimpia yrityksiä oli eniten rakentamisen, kaupan ja kuljetuksen toimialoilla. Pienimpiä liikevaihtoja oli eniten teollisuudessa ja muussa palvelutoiminnassa sekä sosiaali- ja terveyspalveluissa. Joukkoon kuului mm. erilaisia käsityöalan yrityksiä, kauneudenhoito- sekä hoito- ja hoivapalveluyrityksiä. Naisten harjoittaman yritystoiminnan liikevaihdot painottuvat alle 50 000 euron liikevaihtoihin ja miehillä puolestaan sitä suurempiin liikevaihtoluokkiin. Naiset ovat edustettuina perinteisillä ja pienempien liikevaihtojen toimialoilla. Tässä aineistossa yritystoiminnan kestolla ja liikevaihdolla ei näyttäisi olevan merkittävää yhteyttä.

4.2.4 Arvio liikevaihdon kehityksestä lähitulevaisuudessa

Haastateltujen tulevaisuudennäkymiä voidaan pitää hyvin positiivisina. Pääosa (83 %) kertoi liikevaihdon säilyvän ennallaan tai kasvavan. Melkein puolet (44 %) arvioi kasvattavansa liikevaihtoa. Vain 15 % haastatelluista arvioi, että liikevaihto tulee pienenemään 2–3 vuoden tähtäimellä.

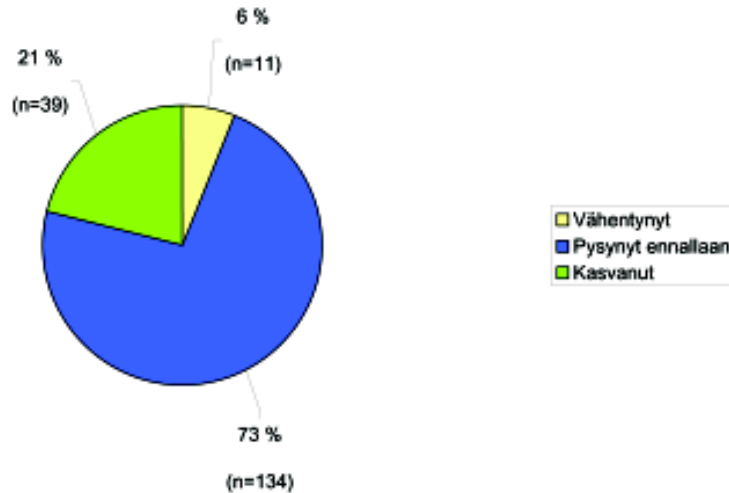


Kuva 14. Haastateltujen arvio liikevaihdon kehityksestä 2–3 vuoden tähtäimellä.

4.2.5 Yritysten työllistävyys ja koko työpaikkojen määrän mukaan

Yritystoiminta on alkanut yleensä yhden hengen yrityksenä ja työllistänyt yrittäjän itsensä. On tavallista (73 %) että työpaikkojen määrä myös säilyy muuttumattomana. Yrityksistä viidenneksessä (21 %) työpaikkojen määrä oli kasvanut sitten perustamishetken. Vähentymiset ovat harvinaisia. Yhden hengen yrityksissä työpaikkojen määrä ei voikaan pienentyä, ellei toiminta lakkaa.

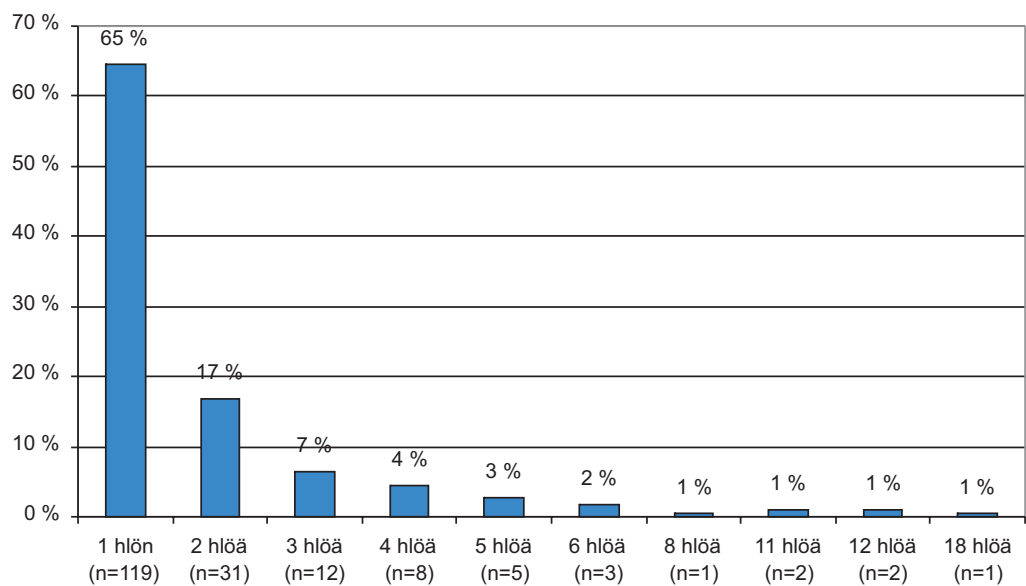
Yrityksissä oli haastatteluhetkellä yhteensä 364 työpaikkaa eli keskimäärin 2,0 työpaikkaa/yritys, kun niitä aloittaessa oli 276 työpaikkaa eli 1,5 työpaikkaa/yritys. Työpaikoista 12 % oli osa-aikaisia kuten aloitushetkelläkin. Päätoimisia työpaikkoja oli yritystä kohti haastattelu-



Kuva 15. Yritykset työpaikkojen määrän kehityksen mukaan.

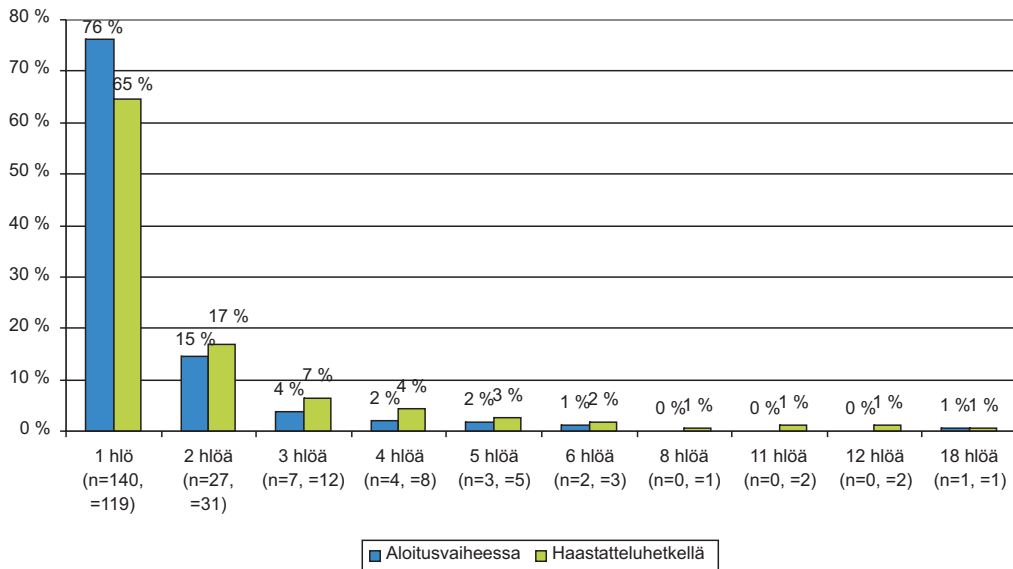
hetkellä 1,7 ja aloittaessa 1,3. Enemmistö (64 %) osa-aikaisista työpaikoista on työntekijämäärältään suurimmissa eli kolme henkilöä tai enemmän työllistävässä yrityksissä.

Työpaikkojen määrällä mitattuna yritykset olivat haastatteluhetkellä kooltaan 1–18 henkilön yrityksiä. Enemmistö (65 %) niistä oli yhden työpaikan yrityksiä.



Kuva 16. Yritysten koko työpaikkojen määrän mukaan haastatteluhetkellä.

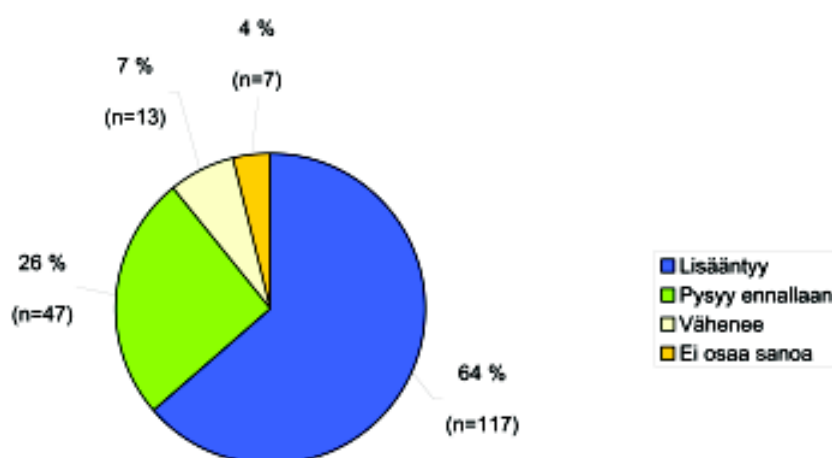
Edellä on jo mainittu, että vain viidenneksessä (21 %) työpaikkojen määrä on lisääntynyt. Tämä kuitenkin näkyy siten, että yhden hengen yritysten osuus on pienentynyt ja sitä suurempien kasvanut. Aloitusvaiheessa kaksi kolmasosaa (76 %) yrityksistä työllisti yhden henkilön.



Kuva 17. Yritysten kasvu työpaikkojen määrällä mitattuna.

4.2.6 Arvio työpaikkojen määrän kehityksestä lähitulevaisuudessa

Yritysten työllistävyys näyttää lisääntyvän lähitulevaisuudessa. Haastatelluista liki kaksi kolmasosaa (64 %) ennakoivat työpaikkojen määrän kasvavan 2–3 vuoden tähtäimellä. Neljännes (26 %) arvioi työntekijämäärän pysyvän ennallaan, ja poistumia on luvassa vain harvassa yrityksessä (7 %).

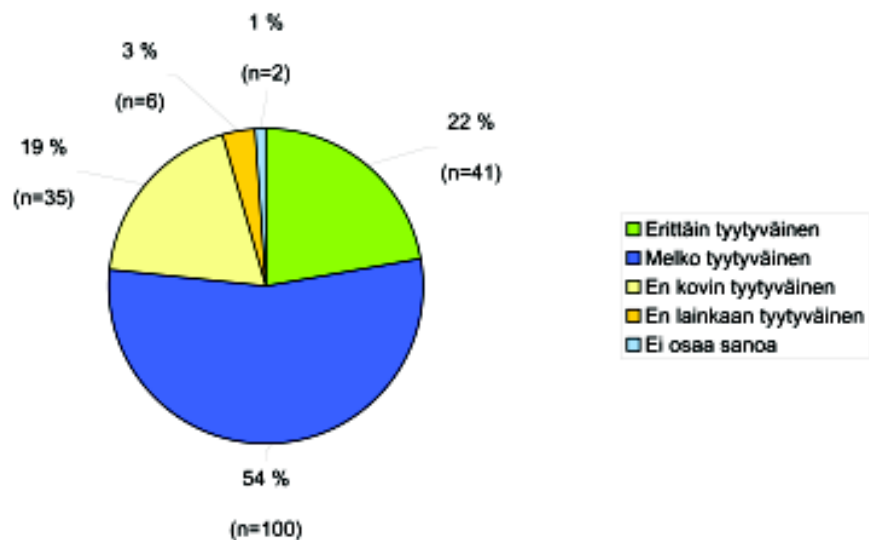


Kuva 18. Arvio työpaikkojen määrän kehityksestä 2–3 vuoden tähtäimellä.

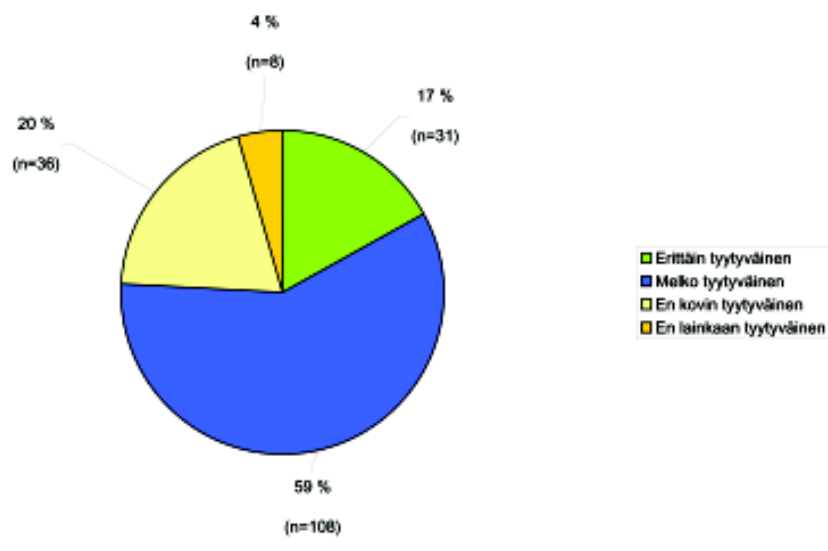
4.2.7 Tyytyväisyys yrityksen kannattavuuteen ja yritystoiminnasta saatavaan toimeentuloon

Haastatellut olivat pääosin (76 %) tyytyväisiä yrityksen kannattavuuteen samoin kuin yritystoiminnasta saatavaan toimeentuloon/ansioihin (76 %). Vajaa neljännes ilmoitti olevansa tyytymätön kumpaankin. Erittäin suurta tyytymättömyyttä osoitti vain hyvin pieni osa haastatelluista.

Kannattavuus ja tyytyväisyys ansioihin olivat vahvasti yhteydessä toisiinsa. Aineistosta käy ilmi, että haastatelluista 76 % antoi saman arvosanan kumpaankin kysymykseen.



Kuva 19. Tyytyväisyys yrityksen kannattavuuteen.

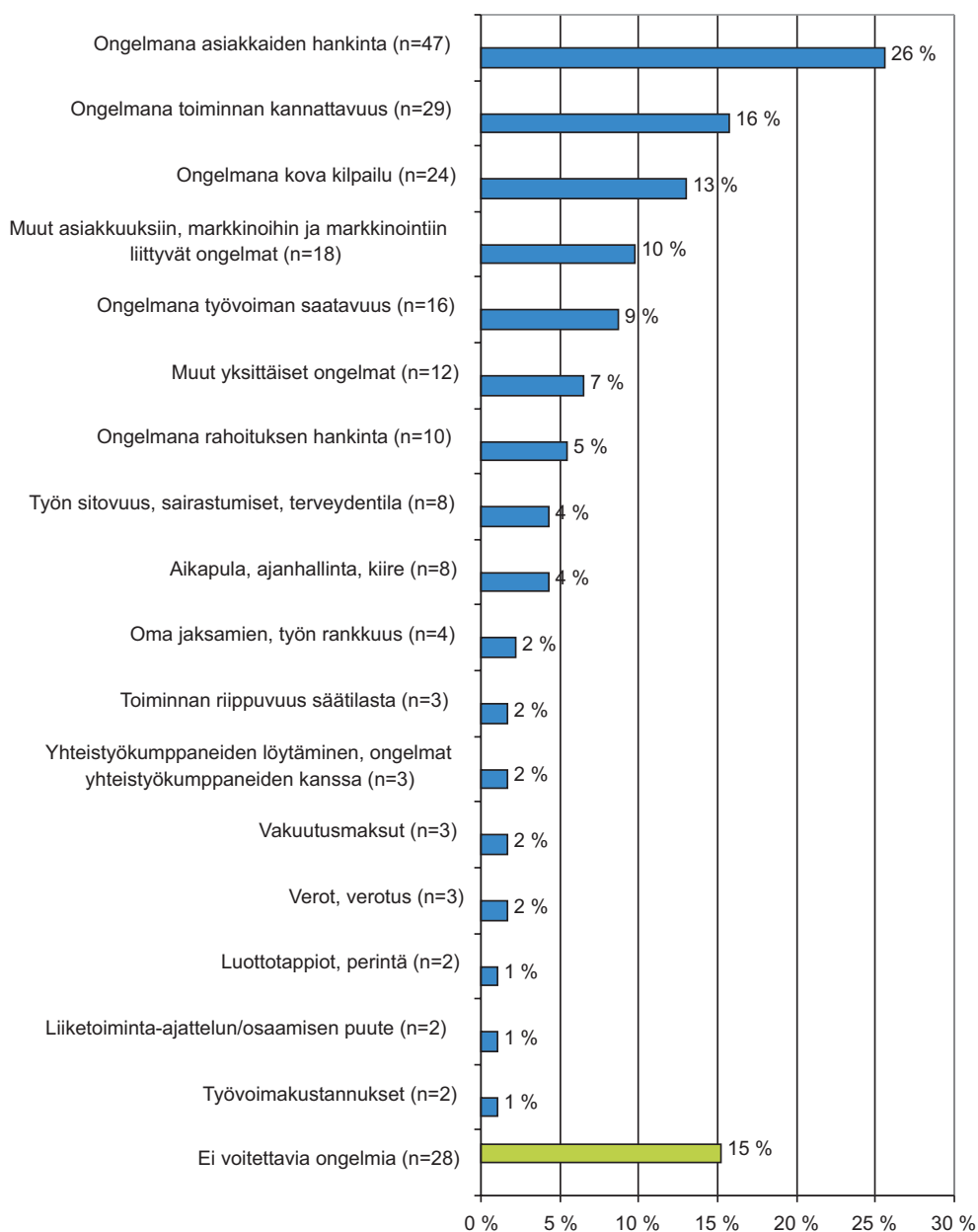


Kuva 20. Tyytyväisyys yritystoiminnasta saatavaan toimeentuloon.

4.2.8 Pahimmat voitettavat ongelmat

Haastateltavilta tiedusteltiin pahimpia voitettavia yritystoiminnan ongelmia. Valmiina vastausvaihtoehtoina esitettiin kova kilpailu, rahoituksen hankinta, asiakkaiden hankinta, työvoiman saatavuus, toiminnan kannattavuus ja ”jokin muu ongelma (mikä?)”.

Haastatelluista 15 % kertoi, ettei ongelmia ole. Yksi haastateltava katsoi, ettei osannut eritellä/yksilöidä niitä. Muut nimesivät ongelmia. Asiakkaiden hankinta oli haasteena noin neljänneksellä (26 %). Seuraavaksi yleisimmät ongelmat olivat toiminnan kannattavuus (16 %) ja kova kilpailu (13 %). Työvoiman saatavuus (9 %) ja rahoituksen saaminen (5 %) saivat myös mainintoja, mutta eivät olleet enää kovin tavallisia.



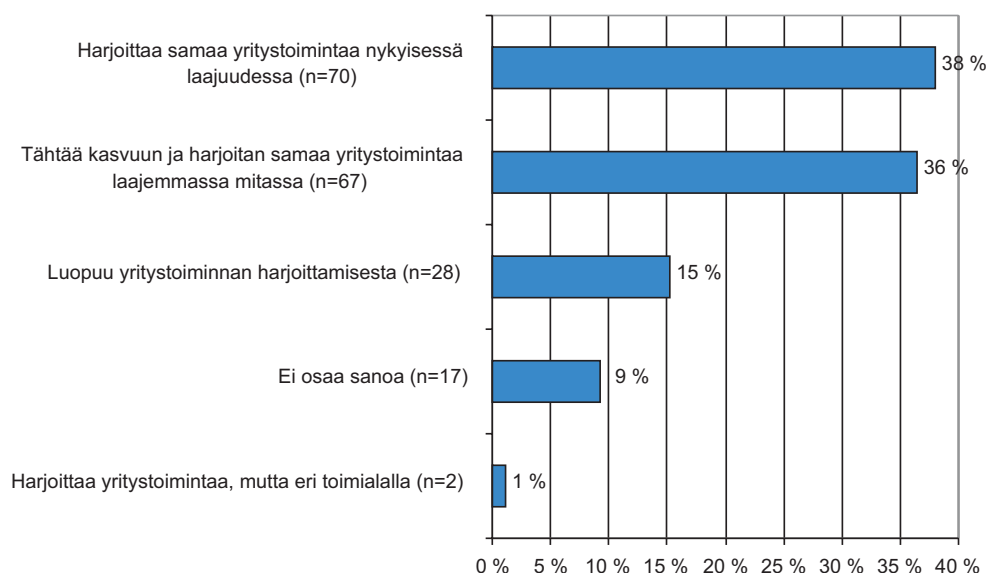
Kuva 21. Pahimmat voitettavat ongelmat, maininnat % haastatelluista.

Yleisintä oli, että ongelmana kerrottiin olevan ”jonkun muun”. Vajaa puolet (40 %) vastasi näin ja selitti, millaisista asioista oli kyse. Kun aineistoa luokiteltiin, niistä yleisimmät (10 %) liittyivät asiakkaiden hankintaan siten, että ne olivat asiakkuuksiin, markkinointiin ja markkinoihin liittyviä kysymyksiä. Yhteensä saman verran (10 %) saivat mainintoja ongelmat, jotka liittyivät sairastumisiin, jaksamiseen, työn sitovuuteen sekä aikapulaan ja kiireeseen. Nämä ovat erityisesti yksinyrittäjien ongelmia. Mainintoja saivat myös verot, vakuutusmaksut, luottotappiot ja työvoimakustannukset (yhteensä 6 %).

4.2.9 Arvio tilanteesta viiden vuoden tähtäimellä

Haastatelluista 75 % aikoo tulevaisuudessakin toimia yrittäjänä. Tämä joukko jakaantui melko tasan kahtia niihin, jotka jatkavat aloittamaansa yritystoimintaa nykyisellään ja niihin, jotka tähtäävät siinä kasvuun ja laajentamiseen. Muutama haastateltu ennakoி jatkavansa yrittäjänä mutta eri toimialalla.

Haastatelluista 15 % arvioi luopuvansa yritystoiminnasta viiden vuoden tähtäimellä. Heistä runsas kolmannes (36 %) oli yli 55-vuotiaita. Luopumista ennakoidessa oli yritystoiminnasta saatavaan toimeentuloon/ansioihin tyytymättömiä lähes puolet (43 %), mikä on enemmän kuin koko aineistossa (24 %). Heistä pääosa oli alle 55-vuotiaita. Pieni joukko haastatelluista kuului sekä vanhimpaan ikäryhmään että henkilöihin, jotka pitivät saatavia ansioita riittämättöminä. Sukupuolella ja yritystoiminnan pää/sivutoimisuudella ei näyttänyt olevan vaikutusta lopettamissuunnitelmiin.



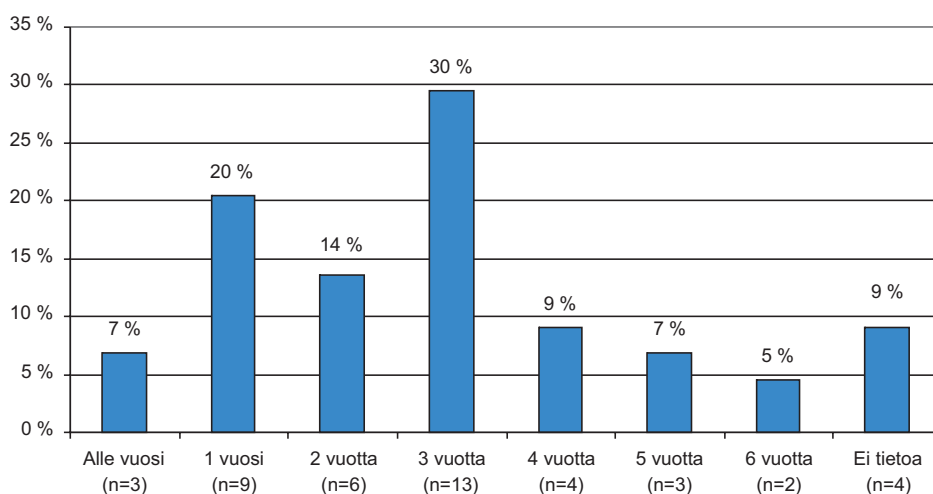
Kuva 22. Haastateltavien arvio yritystoiminnan tilanteesta viiden vuoden tähtäimellä.

4.3 Yritystoiminnasta luopuneet

Haastatelluista 228 henkilöstä 19 % ei enää haastatteluajankohtana harjoittanut aloittamaansa yritystoimintaa.

4.3.1 Yritystoiminnan kesto luopuneilla

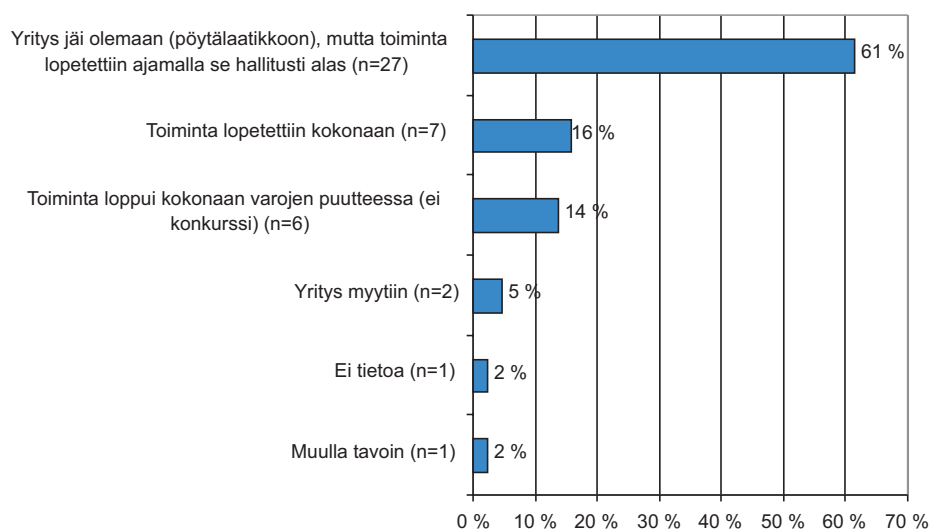
Yritystoiminta päättyi yleensä (69 %) ensimmäisen kolmen vuoden aikana. Lyhimmillään yritystoiminta oli kestänyt alle vuoden ja pisimmillään 6 vuotta. Yritystoimintaa harjoitettiin keskimäärin 2,6 vuotta ennen luopumista.



Kuva 23. Yritystoiminnan kesto luopuneilla.

4.3.2 Yritystoiminnasta luopumistapa

Yritystoiminta päättyi tavallisesti (61 %) siihen, että toiminta ajettiin alas ja usein yritys jäi olemaan ”pöytälaatikkoon”. Luopuneista 30 % ilmoitti lopettaneensa toiminnan kokonaan,



Kuva 24. Yritystoiminnasta luopumistapa.

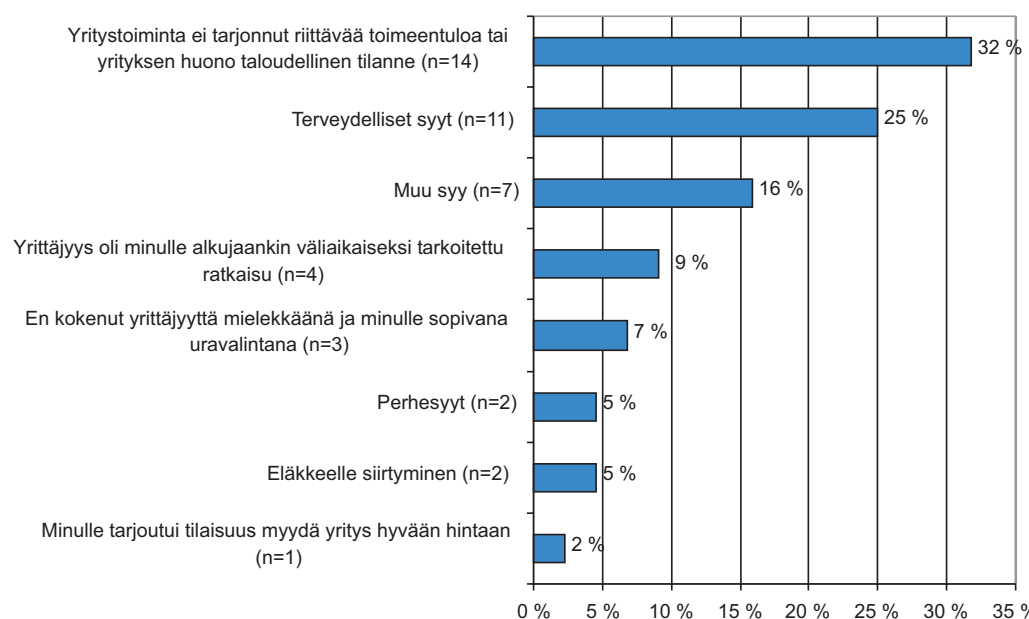
näistä puolet varojen loppuessa. Kartoituksessa tuli ilmi vain yksi konkurssi, mutta tätä tapausta ei haastateltu. Haastatellut eivät tosin yleensä harjoittaneet toimintaa yhtiömuodossa, jolloin toiminta voisi päättyä konkurssiin. Vain muutama oli luopunut myymällä yrityksensä.

4.3.3 Tärkein syy yritystoiminnasta luopumiseen

Runsas kolmasosa (32 %) oli päätenyt luopumaan yritystoiminnasta yrityksen huonon taloudellisen tilanteen takia tai siksi, ettei se antanut riittävää toimeentuloa. Myös muut lopettamisen syyt (16 %) viittaavat osin kannattavuusongelmiin.

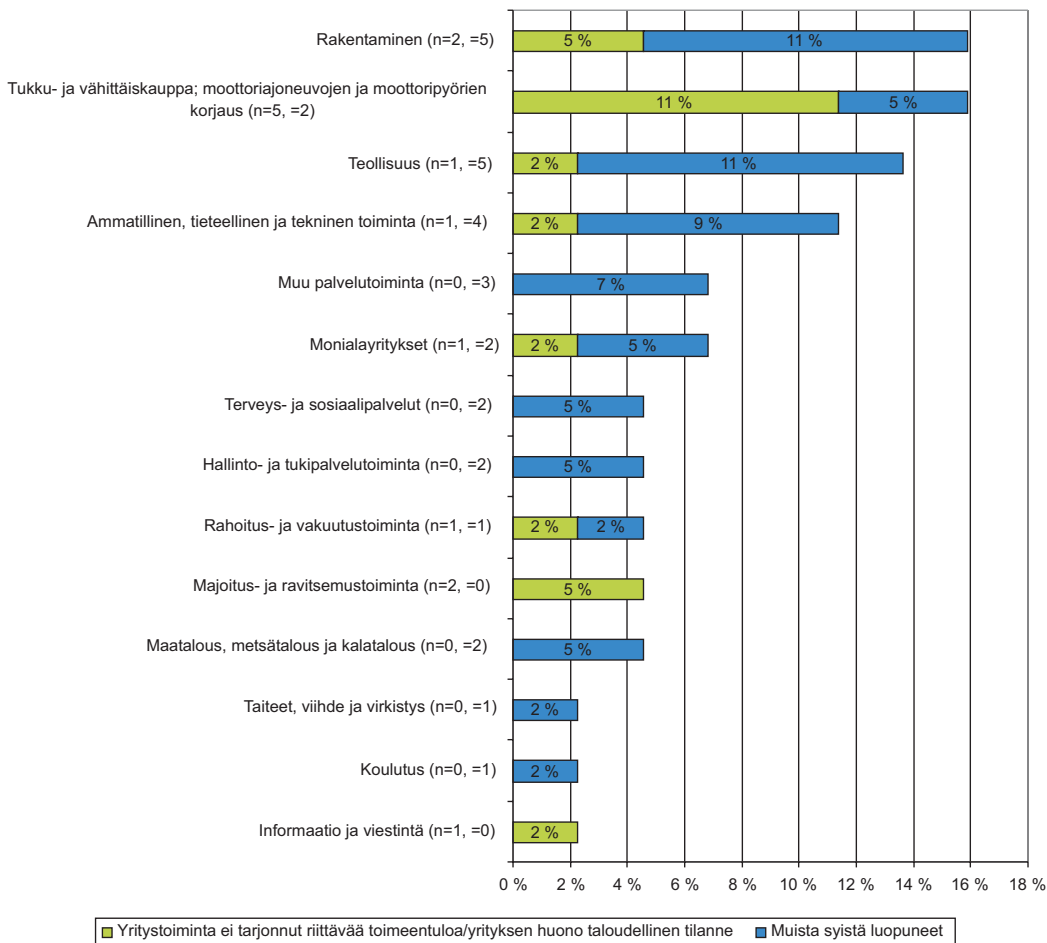
Luopuminen johtui usein myös muista kuin itse liiketoiminnasta johtuvista syistä. Terveys-, tai perhesyiden tai eläkkeelle siirtymisen vuoksi luopumiseen oli päätenyt 35 %. Terveysteilisistä syistä luopuneiden olettaisi kuuluvan vanhimpaan ikäluokkaan. He olivat kuitenkin pääasiassa 46– 55 -vuotiaita ja nuorempia.

Osalle (9 %) yrittäjyys oli alun perinkin tarkoitettu väliaikaiseksi ratkaisuksi, ja osa (7 %) totesi, ettei yrittäjyys ollut heille mielekäs ja sopiva uravalinta.



Kuva 25. Tärkein syy yritystoiminnasta luopumiseen.

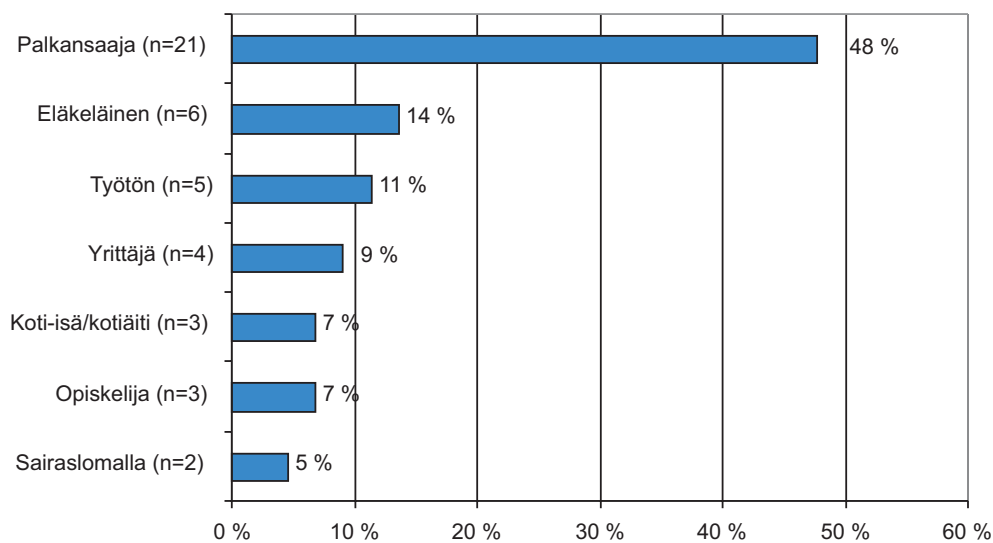
Sukupuoleltaan, iältään ja edustamiltaan toimialoilta luopujat vastaavat koko aineistoa. Sen sijaan kun tarkastellaan taloudellisista syistä lopettaneita, riittävän toimeentulon saaminen ja kannattavuus näyttävät olleen haasteena erityisesti kaupan ja majoitus- ja ravitsemis-toiminnan aloilla.



Kuva 26. Toimialat yritystoiminnasta luopuneilla TOL 2008 ja tärkein luopumisen syy.

4.3.4 Yritystoiminnasta luopuneiden pääasiallinen toiminta haastatteluhetkellä

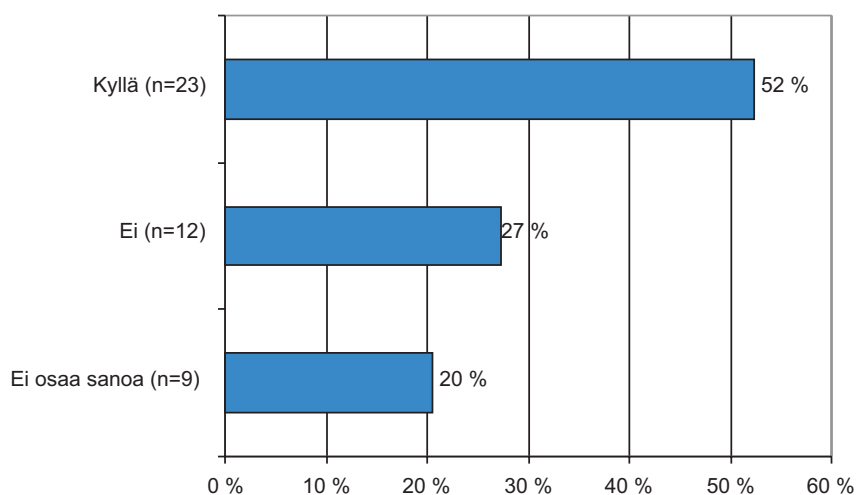
Yritystoiminnasta luopuneista 57 % toimi haastatteluhetkellä työelämässä, pääasiassa palkansaajina toisen palveluksessa. Myös yrittäjäksi oli palattu (9 %) aloittamalla uutta yritystoimintaa. Työmarkkinoiden ulkopuolella oli 43 % haastatelluista joko eläkkeellä, opiskelemassa, työttömänä, sairauslomalla tai koti-isänä/äitinä.



Kuva 27. Yritystoiminnasta luopuneiden tilanne haastatteluhetkellä.

4.3.5 Arvio paluusta yrittäjäksi

Yritystoiminnasta luopuminen ei merkitse välttämättä lopullista päätöstä yrittäjän uralle. Koko aineistosta 19 % oli yritystoiminnasta luopuneita ja heistä noin puolet (52 %) piti mahdollisena, että he vielä palaavat yrittäjiksi. Noin neljännes puolestaan (27 %) ilmoitti, ettei ryhdy enää yritystoimintaan. Heistä lähes puolet oli haastatteluhetkellä eläkkeellä.



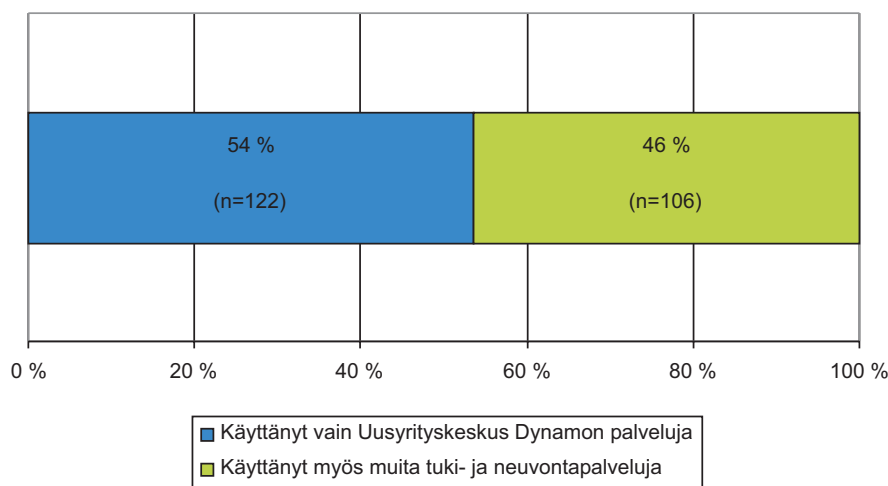
Kuva 28. Arvio paluusta yrittäjäksi.

4.4 Tuki- ja neuvontapalvelujen käyttö ja näkemyksiä yrityspalvelujen kehittämisestä

4.4.1 Tuki- ja neuvontapalvelujen käyttö

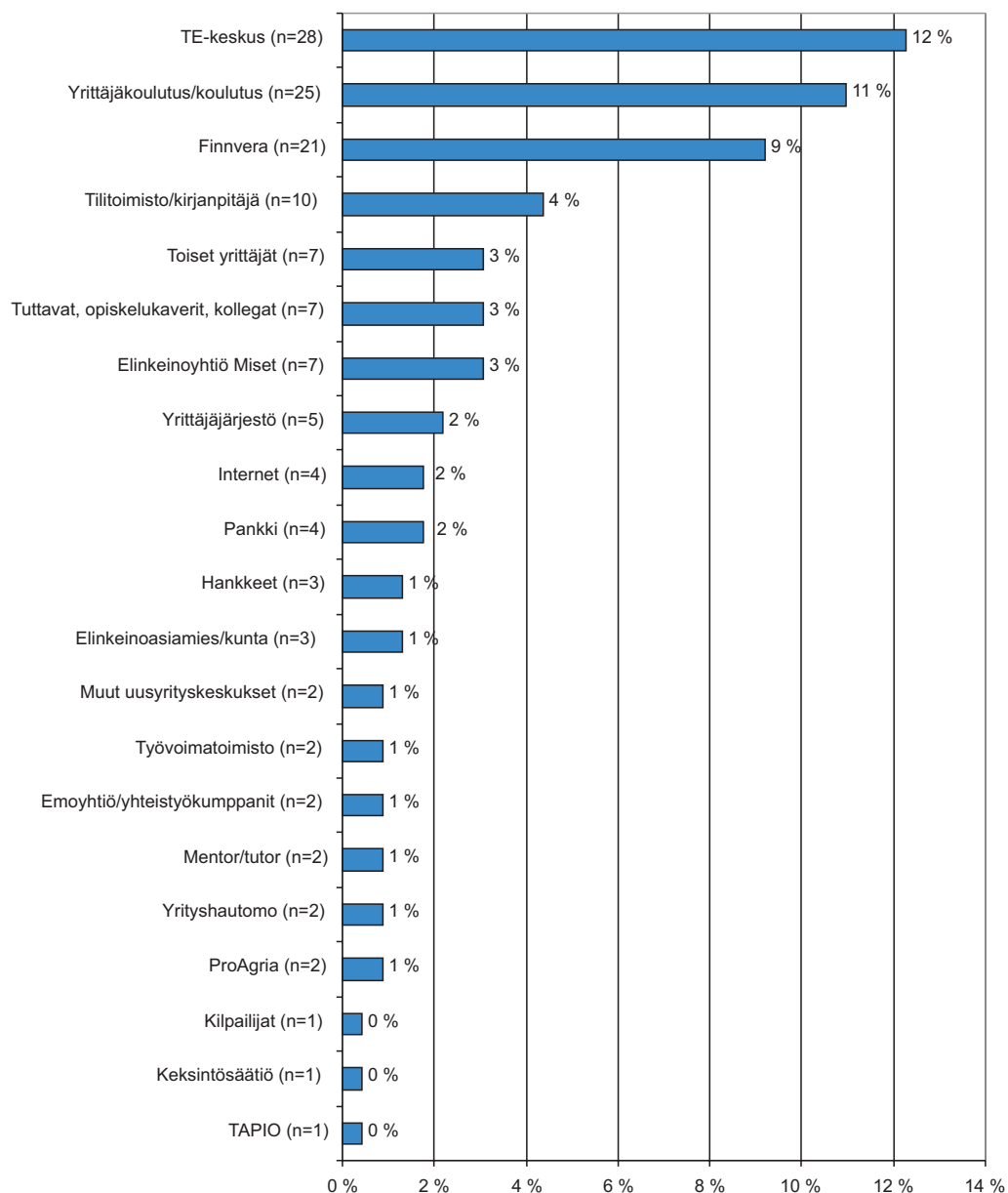
Yritystoiminnan tuki- ja neuvontapalvelujen käyttöä tiedusteltiin sekä yritystoiminnan jatkajilta että lopettaneilta. Valmiina vastausvaihtoehtoina esitettiin seuraavia: elinkeinoyhtiö Miset Oy, TE-keskus, Finnvera, ProAgria, muu taho (mistä?) ja ”en ole käyttänyt muita kuin Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus Dynamon palveluja”.

Kaikista haastatelluista runsas puolet (54 %) ei ollut hakenut apua mistään muualta kuin Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus Dynamosta.



Kuva 29. Yritystoimintaa koskevien tuki- ja neuvontapalveluiden käyttö.

Muiden tahojen puoleen kääntyminen ei ollut tavallista. Yleisimmin kerrottiin käännetyt TE-keskuksen puoleen (12 %) ja Finnveran (9 %) puoleen. Haastatellut (11 %) viittasivat usein myös käytyyn koulutukseen. Siinä oli yleensä kyse yrittäjäkoulutuksesta ja järjestäjänä mainittiin yleisesti Helsingin kauppakorkeakoulun Pienyrityskeskus. Edellä oleva selittynee sillä, että TE-keskus ja Finnvera ovat rahoittajatahoja ja starttirahan edellytyksenä on yrittäjäkokemus tai yrittäjäkoulutuksen hankkiminen. Vastaukset painottuivat luokkaan ”muu taho” ja niitä oli melkoinen kirjo, mutta niitä voidaan pitää enemmän yksittäistapauksina.

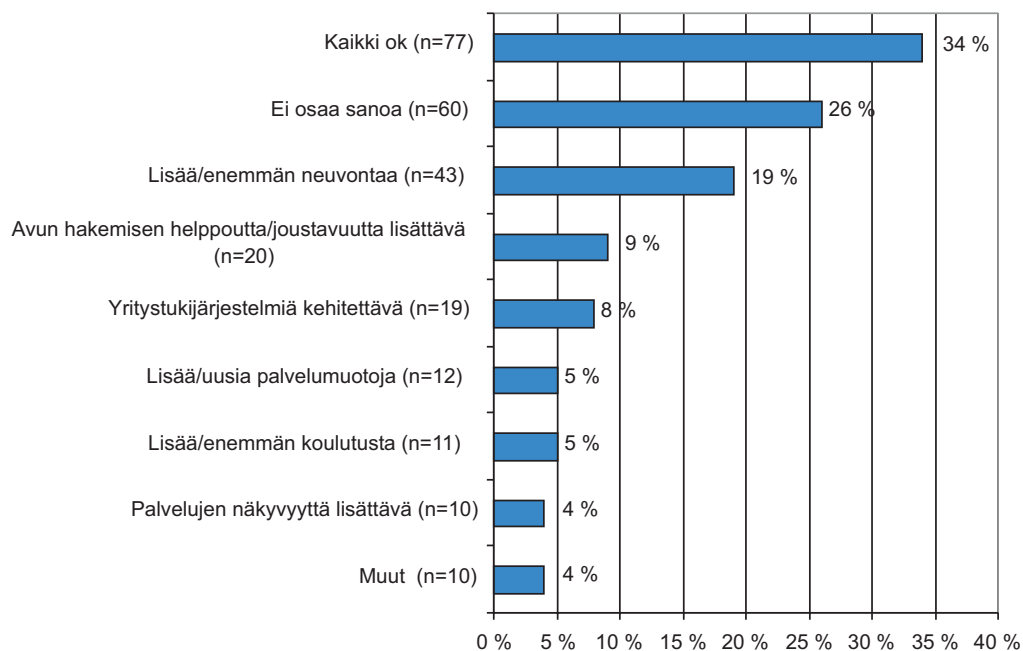


Kuva 30. Muut käytetyt yritystoiminnan tuki- ja neuvontapalvelut, maininnat % haastattelusta.

4.4.2 Tuki- ja neuvontapalvelujen kehittämisehdotukset

Avoimella kysymyksellä kartoitettiin kaikilta haastatelluilta näkemyksiä siitä, kuinka alkavien yrittäjien tuki- ja neuvontapalveluja tulisi parantaa.

Yleisimmin palvelut koettiin jo nykyisellään hyväksi (34 %) tai ei osattu sanoa (26 %), kuinka niitä tulisi kehittää. Usein näitä vastauksia täydennettiin siten, että kiitettiin saatua palvelua ja kerrottiin Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus Dynamosta saadun tarvittavan, ”sieltä sai kaiken”. Vain yhdessä kommentissa mainittiin, ettei uusyrityskeskuksella ollut asiantuntemusta antaa apua ja neuvontaa.



Kuva 31. Miten yrittäjien tuki- ja neuvontapalveluja tulisi parantaa, maininnat % haastatelluista.

Parannusehdotuksissa esitettiin eniten (19 %) neuvonnan lisäämistä. Tämä sisälsi kolmenlaisia ehdotuksia. Ensinnäkin esitettiin yleensäkin neuvonnan lisäämistä, ”mahdollisimman paljon neuvoja”. Toiseksi toivottiin enemmän neuvontaa yrittäjyydestä, yrittäjäksi ryhtymisestä ja yrittäjän urasta. Kommentit koskivat pääasiassa sitä, että tuotaisiin enemmän etukäteen esille yritystoiminnan liittyviä velvoitteita ja realiteetteja, otettaisiin niin sanotusti ”luulot pois”. Kolmantena ja yleisimpänä nimettiin yritystoiminnan osa-alueita, joista pitäisi saada enemmän opastusta. Tässä lueteltiin lukuisia aihepiirejä kuten esimerkiksi talous, markkinointi, yritys juridiikka, verotus, rahoitus tai niihin liittyviä asioita. Ehdottomasti yleisimmin esille tuli, että lisää neuvontaa kaivattaisiin yritystaloudessa, erityisesti kannattavuuslaskelmissa ja hinnoittelussa.

Toiseksi suurin ryhmä (9 %) parannusehdotuksia koski avun hakemisen helppouden ja joustavuuden lisäämistä. Olisi syytä jakaa enemmän tietoa siitä, mistä tietoa saa. Sanottiin, että

”palveluja hyvin saatavilla, jos osaa hakea” ja ”apua saa, jos osaa kysyä”. Esille tuli myös neuvonnan tarjoamisessa ns. yhden luukun periaate, millä tarkoitettiin sitä, että samasta paikasta saisi apua eri ongelmissa. Tässä kohtaa tuli myös esille uusyrityskeskustoiminnan vahvuutena se, että se pyrkii kattavasti palvelemaan ja opastamaan yritystoimintaa aloittavia. Lisäksi toivottiin yhteydenottokynnyksen madaltamista edelleen.

Kolmanneksi eniten (8 %) haastatellut toivoivat muutoksia yritystukijärjestelmiin. Tässä ei siis ollut kyse neuvontapalveluista vaan alkavien yrittäjien rahallisesta tukemisesta. Starttirahan toivottiin olevan suurempi ja pitempiaikainen. Lisäksi esitettiin tukijärjestelmien selkeyttämistä, yksinkertaistamista ja peräänkuulutettiin tasapuolista kohtelua kaikille aloittajille toimialasta riippumatta.

Neljänneksi (5 %) esitettiin enemmän koulutusta alkaville yrittäjille. Yleensäkin yrittäjäkursseja pidettiin ehdottoman tarpeellisina, ”yrittäjäkurssit pakolliseksi”. Lisäksi mainittiin aihepiirejä, joista koulutusta tulisi järjestää. Nämä ovat pääosin samoja kuin ne, jotka tulivat esille neuvonnan yhteydessä. Tässä yhteydessä myös annettiin kiitosta Mikkelin Seudun Uusyrityskeskukseen järjestämille koulutustilaisuuksille, joista esimerkiksi kuittikoulu on ollut hyvin suosittu.

Viidentenä uusien palvelumuotojen kehittäminen sai saman verran mainintoja (5 %) kuin koulutuksen lisääminen. Ehkä yllätyksellisesti haluttiin enemmän ja pitempiaikaista seuranta, kontrollia ja tukea. Lisäksi yrityspalvelujen toivottiin sisältävät muotoja, joissa toteutuisi esimerkiksi työnohjaus, mentorointi ja vertaistuki sekä yrittäjien välinen yhteistyö.

Viimeisen kokonaisuuden (4 %) muodostavat ehdotukset, joissa painotettiin palvelujen näkyvyyden lisäämistä, ”enemmän tiedoksi uusille yrittäjille, erittäin hyviä palveluja on jo olemassa”. Kommenteista saattoi nähdä, että erityisesti Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus Dynamon toivottiin panostavan markkinointiin ja tunnettavuuteen.

Lisäksi saatiin pieni määrä pääasiassa yksittäisiä kommentteja yrityspalvelujen parantamiseksi. Kehittämisehdotuksissa ei ilmennyt eroa yritystoimintaa ja jatkavien ja siitä luopuneiden välillä.

5 Yhteenveto ja tulokset

Kartoituksen mukaan haastatelluista Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus Dynamon asiakkaina olleista 228 henkilöstä 81 % jatkaa yritystoimintaa. Yritystoiminnasta luopuneita oli 19 %. Etelä-Savossa starttirahalla vuosina 1998-2000 perustettuja yrityksiä koskevassa vuonna 2005 toteutetussa tutkimuksessa yritystoiminnan jatkajia oli 73 % ja lopettaneita oli 27 %. (Lappalainen).

Suomen Uusyrityskeskukset ry:n mukaan vuonna 2007 aloittaneista yrityksistä 2 vuoden jälkeen lopettaneita kaupparekisterin mukaan oli 10 % ja viiden vuoden jälkeen 20 %. (Suomen Uusyrityskeskukset ry 2009c). Tässä aineistossa kahden ensimmäisen vuoden jälkeen lopettaneita oli 8 %, kolmen ensimmäisen vuoden jälkeen 13 % ja viiden ensimmäisen vuoden jälkeen 16 %. Etelä-Savon starttiyrittäjätutkimuksen mukaan yritystoiminnasta luopui 12 % kahden ensimmäisen vuoden ja 21 % neljän ensimmäisen vuoden aikana (Lappalainen).

Tässä kartoituksessa yritystoiminnan jatkuminen tai siitä luopuminen näyttää ratkeavan pääasiassa kolmen ensimmäisen toimintavuoden aikana. Irtautumisen yleisin syy (32 %) oli yrityksen huono taloudellinen tilanne tai se, ettei toiminta antanut riittävää toimeentuloa. Luopuminen johtui merkittävässä määrin myös muista kuin itse liiketoiminnasta johtuvista syistä (35 %), kuten terveys- ja perhesyistä sekä eläkkeelle siirtymisistä.

Haastatteluhetkellä luopuneista runsas puolet (57 %) oli työelämässä, pääasiassa palkansaajina. Työelämän ulkopuolella olevat olivat eläkkeellä, opiskelemassa, työttömänä, sairauslomalla tai koti-isänä/äitinä. Lopettaneista noin puolet (52 %) piti mahdollisena, että he vielä palaavat yrittäjiksi. Muutamat olivat jo palanneetkin yrittäjiksi ja aloittaneet uutta yritystoimintaa. Kartoituksen tulokset ovat samansuuntaisia kuin vuonna 2007 toteutetussa EXIT – Kuka Suomessa luopuu liiketoiminnasta ja miksi? – tutkimuksessa saadut tulokset (Aaltonen, Heinonen 2008). Tämä tutkimus on ollut pääasiallinen lähde kartoituksen suunnitteluun.

Toimintaa jatkavat yritykset olivat haastatteluhetkellä yleisimmin olleet toiminnassa 3-5 vuotta. Ne olivat liikevaihdoltaan 20 000–100 000 euron yrityksiä, joissa työskenteli 1–2 henkilöä. Haastatteluhetkellä niissä oli 2,0 työpaikkaa, joista päätoimisia 1,7 työpaikkaa/yritys. Etelä-Savon starttirahayrityksiä koskevassa tutkimuksen mukaan yritykset työllistivät keskimäärin 1,7 henkilöä joista päätoimisesti 1,4 henkilöä. (Lappalainen).

Näkymät liikevaihdon ja työpaikkojen kehityksestä olivat positiivisia, vaikka haastattelut tehtiin tammi-huhtikuussa 2009, jolloin talouden lamasta uutisoitiin yhä enemmän. Samoin yrittäjät olivat pääosin tyytyväisiä toiminnan kannattavuuteen ja yritystoiminnasta saatavaan toimeentuloon ja ansioihin. Päällimmäiset haasteet liittyivät asiakkaiden hankintaan, markkinointiin ja kannattavuuteen. Haastatellut aikovat jatkaa yrittäjinä, ja merkittävä osa myös pyrkii toiminnassaan kasvuun ja laajentamiseen. Vain 15 % ennakoi, että lopettaa yritystoiminnan 5 vuoden tähtäimellä.

Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus Dynamolla on ollut tärkeä rooli alkavien yrittäjien neuvonnassa. Haastatelluista 54 % oli käyttänyt pelkästään sen palveluja, eikä haastatteluissa ilmennyt muita tahoja, joiden puoleen olisi yleisesti käännetty yritystoimintaa suunniteltaessa ja käynnistettäessä.

Alkavien yrittäjien palvelut koetaan yleisimmin jo nykyisellään hyviksi tai sitten haastateltujen oli vaikea sanoa, kuinka niitä tulisi kehittää. Usein kiitettiin saatua apua tai viitattiin siihen, että tarpeet tulivat täytetyiksi. Tämä tukee asiakastytyväisyysselvityksen tuloksia, jossa Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus Dynamo sai erinomaiset arviot asiakkailtaan. Vuonna 2008 se sai parhaat arvostukset koko Suomessa, ja ne vaihtelivat 9,1 ja 9,6 välillä asteikolla 1-10. Uusyrityskeskusten laatukriteerirajaksi on määritelty 8,0. Arvioinnin kohteena oli luotettavuus, osaavuus, asiakaskeksisyys, auttavuus ja riittävyys. (Suomen Uusyrityskeskukset ry 2008).

Haastatellut toivoivat yleisimmin enemmän neuvontaa alkaville yrittäjille. Tämä voidaan tulkita siten, että saatu opastus on koettu viimeistään jälkikäteen hyödylliseksi. Myös koulutuksen järjestämistä pidettiin tärkeänä vaikkakaan ei samassa määrin. Tiedolla ja asiantuntija-apua käyttämällä voidaan välttää karikoita ja lisätä onnistumisen mahdollisuuksia. Tiedottaminen ja näkyvyys vaativat kehittämistä. Eri asiantuntija- ja neuvontatahojen sekä informaation runsauden vuoksi ongelmana on tietää, mistä tietoa saa. Myös Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus Dynamon olisi tarpeellista lisätä omaa näkyvyyttä.

Alkuvuosien apu on aloittaville yrittäjille tärkeää. Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus Dynamo onkin ryhtynyt vuodesta 2008 panostamaan 0–2 -vuotiaiden yritysten neuvontaan ja tukemiseen. Myös haastatellut toivoivat pitempiaikaista seurantaa ja tukea.

Yritystoiminnasta irtautuminen voi johtua monista erilaisista syistä. Yrittäjän näkökulmasta on järkevää luopua yritystoiminnasta, jos esimerkiksi yrittäjän uran voi päättää menestyksellisesti yrityskauppaan tai jos yritystoiminta ei takaa tyydyttäviä ansioita. Yrityspalveluilla voidaan pyrkiä vaikuttamaan luopumisiin, jotka johtuvat epäonnistumisista yritystoiminnassa. Luopumispäätökseen voivat johtaa myös täysin muut kuin liiketoiminnasta johtuvat syyt. Yrittäjyys ei ole kaikille elinikäinen valinta, kuten eivät ammatit nykyään muutoinkaan ole.

Yksilön valintana yrittäjyys ymmärretään usein ”lopulliseksi” vaihtoehdoksi, josta jäädään eläkkeelle. Tämä johtaa siihen, että kynnys luopua yritystoiminnasta on korkea, vaikka yksilön ja kansantalouden kannalta olisi eduksi ryhtyä etsimään kannattavampia vaihtoehtoja. (Aaltonen, Heinonen 2008). Yrittäjyyden mieltäminen peruuttamattomaksi valinnaksi voi nostaa myös paitsi luopumisen niin myös yrittäjäksi ryhtymisen kynnystä. Tästä näkökulmasta palvelujen kehittämisessä olisi kiinnitettävä huomiota siihen, miten yrittäjyydestä viestitään, sekä pohdittava, miten huomioidaan ne yrittäjät, jotka luopuvat yritystoiminnasta tai suunnittelevat sitä.

Lähteet

Aaltonen, S. & Heinonen, J. 2008: Kuka Suomessa luopuu liiketoiminnasta ja miksi? Executive Summary. Turun kauppakorkeakoulu, Yritystoiminnan tutkimus- ja koulutuskeskus. Sähköinen julkaisusarja E2./2008. http://info.tse.fi/julkaisut/liite/E2_2008.pdf

Lappalainen, H. (julkaisuvuotta ei mainittu): Starttirahalla vuosina 1998-2000 perustettujen yritysten selviytyminen, kasvuhakuisuus ja kasvun esteet Etelä-Savon maakunnassa. Etelä-Savon työvoima- ja elinkeinokeskus. <http://www.tyopakoulutus.fi/Pdf/Starttirahaselvitys.pdf>

Suomen Uusyrityskeskukset ry 2009a. Yrittäjän tukena paikallisesti ja valtakunnallisesti. Internet-lähde, saatavissa http://uusyrityskeskus.tx.fi/suomi//index.php?option=com_content&task=view&id=50&Itemid=87 (5.6.2009)

Suomen Uusyrityskeskukset ry 2009b. Sinustako Yrittäjä? Internet-lähde, saatavissa http://uusyrityskeskus.tx.fi/suomi//index.php?option=com_content&task=view&id=50&Itemid=87 (5.6.2009).

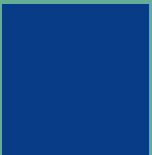
Suomen Uusyrityskeskukset ry 2009c. Tavoitteet ja tulokset. Internet-lähde saatavissa http://uusyrityskeskus.tx.fi/suomi/index.php?option=com_content&task=view&id=47&Itemid=84 (5.6.2009)

Julkaisematon aineisto:

Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus Dynamo/Helsingin yliopisto, Ruralia-instituutti. Uusyrityskumppanuushanke Mikkelin seudulla. Väli raportit 2001-2007.

Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus Dynamo/Helsingin yliopisto, Ruralia-instituutti. KYY- Kohti Yrittäjyysyhteiskuntaa. Väli raportit 2008.

Suomen Uusyrityskeskukset ry 2008. Uusyrityskeskusten asiakastyytyväisyys selvitys 2008.



Helsingin yliopisto
Ruralia-instituutti
ISBN 978-952-10-5406-8, 978-952-10-5407-5 (pdf)
ISSN 1796-0622, 1796-0630 (pdf)
www.helsinki.fi/ruralia